

UUTISKYMI ¹²/₉₃

Kymin Paperiteollisuus Oy:n julkaisu 53. vuosikerta

Vaikeista ajoista luottavaisina ensi vuoteen. Pääjohtaja Harri Piehlin haastattelu sivulla 2.

Yli 3,8 miljoonan suomalaisen saama ilmoitus äänioikeudesta presidentinvaaleissa painettiin Kymin paperille. Sivu 2.

Säilyykö paperi? Eri puolilla maailmaa on havaittu, että jo 50 vuotta vanhassa hiokepaperissa voi olla haurastumisen merkkejä. Toisaalta selluloosakuitu voi säilyä hyvissä olosuhteissa jopa tuhansia vuosia. Sivu 5.

Otetaan terveys tavaksi. Sivu 6.

Esittelyssä mekaaninen metsäteollisuus. Sivu 8.

Metsiin on aina jätetty ylimääräisiä hakkaamattomia alueita. Haastattelussa metsäneuvos Henry Kvist. Sivu 10.

Koulutustoimikunnissa keskusteltiin viestinnästä. Sivu 11.

Jääkiekossa eletään täysillä. Sivu 14.

23.12.1993

*Uutiskymi toivottaa
lukijoilleen
Hyvää ja Rauhallista
Joulua 1993*

PÄÄJOHTAJA HARRI PIEHL

Vaikeista vaiheista luottavaisina ensi vuotee

“Minusta on ollut ilahduttavaa, että henkilöstö sekä kotimaassa että ulkomailla on suhtautunut vaikeaan tilanteeseen vastuuntuntoisesti. On joustettu ja ymmärretty henkilöstövähennysten välttämättömyys ja tarve löytää pitkällä aikajännteellä kannattava ja jatkuvuuden turvaava rakenne”, toteaa Kymmene Oy:n pääjohtaja Harri Piehl.

“ULKOMAINEN henkilöstömme on ehkä vielä selvemmin nähnyt, että vain oman yksikön menestys turvaa tulevaisuuden. Sama asia ymmärretään yhä selkeämmin myös Suomessa; on tärkeitä voida sopia asioista paikallisesti.”

Piehl toteaa, että vaikeasta suhdannevaiheesta johtuen yhtiön ei ole voitu ottaa uutta henkilöstöä. “Tämä on pitkän päälle huolestuttavaa ja merkitsee, että ikärakenne vähitellen vinoutuu”, huomauttaa Piehl. Asiaan ei hänen mukaansa löydy helppoa ratkaisua lyhyellä tähtämellä.

“Palvelukseemme pitää saada otettua myös nuoria. Tämänkin vuoksi oli valitettavaa, että nuorten työllistämiskynnyksen alentamisesta ei päästy valtakunnalliseksi yksimielisyyteen.”

Toimintoja tehostettu

Yhtiön johto on Piehlin mukaan erittäin tyytyväinen vuonna 1991 käynnistyneen ns. haamukoneprojektin hyvään tulokseen. “On hyödynnetty se, mikä aikaisempien investointien pohjalta katsottiin mahdolliseksi ja saavutettu uusi taso.”

“Nyt voimme, osittain lisäinvestointien kautta, edelleen parantaa tuottavuutta ja lisätä tuotantokapasiteettia. Projektissahan löydettiin eräitä kohteita, joissa näin voidaan tehdä.”

Piehlin mukaan tällaiset toiminnan tehostamishankkeet ovat investointeina suhteellisen pieniä ja sijoituksina varmoja.

Piehl muistuttaa, että myös selutehtaiden kapasiteetti on nousut yli viisi prosenttia, vaikka ne ovat valmistaneet ympäristöystävällisiä tuotteita, jotka sinänsä vähentävät tuotantokäytöstä.

Myös mekaanisen metsäteollisuuden tunnusluvut kertovat mitavista tuloksista. “Siellä on tehty rakenteellisia muutoksia, keskitetty toimintaa tehokkaimpiin tehtaisiin ja suljettu kilpailukyvyttömiä laitoksia.”

“Tulemmekin vuoden 1994 aikana saavuttamaan säästöohjelmien kautta jo toisen kerran 500 mmk:n vuositasoisen säästön, joka rakenteiden muuttumisesta johtu-

“Olisi luontevaa, jos ympärivuotiseen käyntiin liittyvä kokeilu voitaisiin laajentaa integroiduissa laitoskokonaisuuksissa myös paperiteollisuuteen”, toteaa pääjohtaja Harri Piehl.

en jää pysyväksi”, summaa Piehl Keskeisimmäksi tavoitteeksi hän luonnehtii kuitenkin rahoitusra-

Toimialaorganisaatio on Piehlin mukaan osoittautunut hyväksi ja sitä syvennetään edelleen.

kenteen parantamisen. “Siihen tähtäsi omalta osaltaan pääomallainjärjestely, joka merkittiin täyteen erittäin nopeasti.”

Piehl uskoo, että kansainvälinen korkotaso on edelleen laskussa. “Tämä vaikuttaa kilpailukykyämme parantavasti.” Rahoitusrakenteen paraneminen antaa ensi vuoden aikana mahdollisuuden “valikoivaan” investointiohjelmaan. “Keskeistä on mitoittaa ylläpitoinvestoinnit tiukasti, jotta uutta luoviin tai merkittäviin modernisointeihin johtaviin investointeihin jää mahdollisimman paljon varaa.”

Se, missä määrin uusininvestointeja voidaan käynnistää ensi vuoden aikana riippuu Piehlin mukaan ulkoisista olosuhteista. “Niukka investointilinja ei ole vielä vaarantanut kehitystämme.”

Myös markkinointiin on haettu lisätehoa. “Ensin uudenaikaistimme omaa markkinointijärjestelmäämme ja kuluneena vuonna olemme korostaneet kannattavuuden huomioimista. Myyntiyhtiömme ovatkin nyt tietoisia kunkin tilauksen kannattavuudesta ja ajattelua tukevista järjestelmistä.”

Seuraava vaihe on Piehlin mukaan asiakasläheisyyden rakenta-

minen ja lisäarvon löytäminen tärkeäksi määritellylle asiakaskunnalle avainasiakas-ajattelun kautta.

Asiakkaiden piirissä on tapahtumassa keskittymistä suurempiin yksiköihin ja siirtymistä toimintaan useassa maassa. “Mekin haluamme luoda itsestämme yhtenäisen kuvan ja saada asiakkaat vakuuttuneiksi, että pystymme vastaamaan haasteeseen. Kymmenen visuaalisen ilmeen siis pitäisi näkyä ja toimintatapamme ja arvomme tulla korostetummin esille. Siten voimme hyödyntää konsernin vahvuuden silloinkin, kun olemme tarjoamassa vain osaa tuotteistamme.”

Piehlin mukaan markkinajohtajana Kymmene pystyy kasvamaan pitkällä aikajännteellä kannattavimpien asiakkaiden kanssa. Avainasiakasajattelu antaa tietoa myös kuluttajista.

“Jos me ymmärrämme, mitkä arvot ovat asiakkaalle tärkeitä, ymmärrämme myös kuluttajien arvot. Mm. ympäristöjärjestöt vaikuttavat ensisijaisesti juuri kuluttajaporttaaseen.”

Piehl toteaa, että vaikka mm. Greenpeacen johtoajatus on kulutuksen vastustaminen, on erityi-

sesti graafisten papereiden kulutus edelleen kasvussa. “Metsäteollisuuden pitää saada ihmiset ymmärtämään, ettei luonnollinen kasvu uusiutuvaa luonnonvaraa hyödyntäessä ole paha asia.”

Toimialaorganisaatio on paperiliiketoiminnassa osoittautunut Piehlin mukaan oikeaksi ja mallia syvennetään edelleen.

“Toimialojen ja tytäryhtiöiden roolit ovat kirkastumassa tehokkaaksi kokonaisuudeksi. Todellisia hyötyjä saadaan erityisesti toimialan kokonaistuloksen optimoinnista. Valuuttaturbulenssin aikana tämä on nopeana ohjausmekanismina osoittanut vahvuutensa.”

“Tässä yhteydessä haluan kiittää **Veijo Valvetta** hänen panoksestaan toimialayhteistyön käynnistämiseksi ja samalla toivottaa menestystä uudelle toimialajohtajalle, **Pehr-Eric Pättille**. Niin ikään kiitän **Gay Ehrnroothia** hänen arvokkaasta työstään Ranskan yhtiöiden johdossa sekä osoitan menestyksen toivotukset Nordland Paperin ja Wisaforestin uusille toimitusjohtajille **Matti Lindahlille** ja **Johan Karjaludolle**.”

Teksti: Reijo Virta
Kuvat: Kimmo Rekimies

Äänioikeudesta ilmoitettiin Kymin paperilla

Yli 3,8 miljoonan kansalaisen postiluukusta on viime päivinä kolahtanut uudentyypinen ilmoitus äänioikeudesta presidentinvaaleissa. Yhdistelmässä on mukana lähetekijelmä ennakoäänestystä varten, yleistietoja äänestyksestä ja selvitys lähetyksen sisällöstä.

KOKONAISUUTEEN on käytetty yli 70 tonnia Kuusankoskella valmistettua 100-grammaista Griffin Print-paperia.

"Paperin vetolujuus ja mittapyyvyys olivat keskeisiä syitä Griffin Printin valintaan äänioikeusilmoitusten paperiksi. Tuotteen pitää olla myös hyvin luettava", kertoo esipainatuksen ja laseroinnin yhdistämisen onnistui Vesterisen mukaan hyvin. Paperinvalintaan vaikutti Sisäsuomen kokemus Griffin-laaduista sekä sopivuus valittuun painomenetelmään ja laserointiin. Myös pergaminiinisen ikkunan liimaaminen painettuun paperiin sujui rullakolaattorilla ongelmitta.

Painatus tapahtui Gieblerin 5-väri UV-painokoneella ja personointi Siemens/Unisysin kuumalaserilla. Koko prosessiin painamisineen, personointineen ja kokoonlaittamisineen kului parisen kuukautta.

jen nimien laseroinnin esipainettuihin lomakkeisiin toteutti Sisäsuomi Oy:n tiloissa Vaajakoskella toimiva Postline-yhtiö.

Painatus tapahtui Gieblerin 5-väri UV-painokoneella ja personointi Siemens/Unisysin kuumalaserilla. Koko prosessiin painamisineen, personointineen ja kokoonlaittamisineen kului parisen kuukautta.

PRESIDENTINVAALI
PRESIDENTVAL

Sisäsuomi Oy:stä äänioikeusilmoitukset lähetettiin vaalipiireille, jotka jakoivat ilmoitukset eteenpäin.

Tes:ssä hyväkin

Piehl näkee myönteisenä sen, että paperin kentässä saatiin aikaan nopea tes-ratkaisu ja löydettiin yhteisymmärrys ympärivuotiseen käyntiin liittyvistä kokeiluista seluteollisuudessa.

"Samoin on positiivista, että sopimuskauden aikana voidaan tehdä tehdaskohtaisia tuottavuuden parannusohjelmia."

"Kielteistä sopimuksessa on kustannusvaikutus, mutta pidän sitä kuitenkin näissä oloissa tehtynä maltillisena."

Piehlin mukaan kuitenkin ei ole mieltä siinä, että paperin ja sellunvalmistuksen käsittävissä integraateissa vain sellutehdas käy jatkuvasti. "Sen vuoksi olisi luontevaa, jos kokeilua voitaisiin laajentaa integroiduissa laitospaketeissa myös paperiteollisuuteen."

Tämän hetken näkymät

Mekaanisen metsäteollisuuden osalta tilanne on varsin tyydyttävä. Kysyntä on erittäin hyvä, huolena on lähinnä kotimaisen puun saatavuus ja epävarmuus puun hinnan kehityksestä.

"Muuten mekaaninen metsäteollisuutemme on nyt iskukykyisessä kunnossa ja tulevaisuuden näkymät ovat mielestäni valoisat", sanoo Piehl.

Selluteollisuudessa nykyinen hintataso on kestävä kaikille valmistajille.

"Uskon, että laajasti ilmoitetut hinnankorotukset tulevat voimaan. Jos näin käy, myös hienopaperissa hinnankorotukset ovat välttämättömiä. Hienopaperin ongelmana ovat kuitenkin edelleen ylikapasiteetti ja potentiaaliset polkumyynit erityisesti Ranskassa."

Sanomalehtipaperissa kysynnän ja tarjonnan tasapaino on suhteellisen hyvä, sillä kulutus on kasvanut tuntuvasti Euroopassa tämän vuoden aikana.

"Chapel Darblayssa tehostamistoimet ovat johtamassa tuloksiin ja vaikka tilanne onkin edelleen vaikea, niin suuntaus on oikea. Aikakauslehtipuoella päällystetyssä paperissa on kasvua ja uskon tilanteen jossain määrin paranevan ensi vuoden aikana."

"Toivon, että hyvin aloitettuja ponnisteluja toimintamme tehostamiseksi niin markkinoinnissa kuin tuotannossakin jatketaan samalla tarmolla kuin tänä vuonna."

Uskon, että Kymmene-konsernin osalta vaikein vaihe on eletty vuoden -93 aikana. Kiitän niin kotimaista kuin ulkomaistakin henkilöstöä hyvästä työskentelystä vaikeissa olosuhteissa ja toivotan kaikille Rauhallista Joulua.

Toivotan kaikille yhtiöläisille myös Hyvää Uutta Vuotta, johon voimme suhtautua aikaisempaa luottavaisemmin."

Muistathan memo-kalenterin

Memon kalenteritoiminto on tehokas työkalu, jolla voi pitää yllä päivä- ja viikko-ohjelmiään. Tavallista kalenteria monipuolisemmaksi memo-kalenterin tekee sen laaja luettavuus: kalenterin tiedot näkyvät kaikille memo-käyttäjille, joten esimerkiksi kokousaika etsittäessä voi tarkastaa muiden osallistujien kalentereista, onko suunniteltu aika vapaa.

KALENTERIIN voi merkitä kokoukset, poissaolot yms. tärkeitä tapahtumia. Luottamuksellisen tiedon kirjaamisessa on käytettävä harkintaa, koska tieto näkyy kaikille memo-käyttäjille (ellei luku-oikeuksia ole erikseen rajattu). Tarkastusta kalenteriin voi kirjoittaa esim. 'matkoilla' tai 'varattu'.

Tärkeintä on kuitenkin kalenteritietojen pitäminen ajan tasalla. Tiedot voi muuttaa miltei tahansa pääteltä, jossa on memo-yhteys.

Parantaa tavoitettavuutta

Kalenterin käyttö parantaa myös tavoitettavuutta. Kymin memokäyttäjille määritellään keskitetty ns. alias-käyttäjäksi oma alanumero. Tällöin puhelunvälittäjä näkevät memo-kalenterin henkilön alanumeron avulla, mikä nopeuttaa hakua. Jos kalenteritiedot ovat ajan tasalla, puhelunvälittäjä pystyy ohjaamaan puhelun suoraan oikeaan osoitteeseen tai tietää kertoa, milloin henkilö on jälleen paikalla.

Puhelunvälittävä voi aliaksen avulla myös lähettää helposti soitopyynnön.

Näin se toimii

Memo-kalenteri pitää perustaa erikseen jokaiselle käyttäjälle. Jos sinulla ei ole kalenteria, apua voi kysyä Ritva Rättiltä (puh. 2302, memo RATTRI) tai Kerttu Rossilta (puh. 451 34, memo ROSSIKE).

Kalenteriin päästään kirjoittamalla memo-postilaatikon vasemmassa ylänurkassa olevalle kommentoriville Z4, jolloin näkyviin tulee kalenterilista. Kalenterilistalla näkyvät kalenterin tapahtumat aikajärjestyksessä. Kalenteriin pääsee myös sanomanäytöstä.

Kalenteriin lisätään tapahtuma painamalla F5, eli luo. Tällöin näkyviin tulee ajanvarausnäyttö, johon kirjoitetaan tapahtuman

- päivämäärä
- kesto-aika, esim. 13.00—15.30
- tapahtuman kuvaus

Tapahtuman kuvaukseen on hyvä liittää poissaolojen yhteydessä tieto siitä, milloin on jälleen työpaikalla sekä tarpeen mukaan paikakunta, jossa on käymässä. Aikarivin alla on tila, johon voi kirjoittaa vapaamuotoisen kuvauksen tapahtumasta.

Pitemmät poissaolot saa kätevästi näkyviin kirjoittamalla kalenterilista-näytön vasemmassa ylänurkassa olevalle kommentoriville T2, eli ajanvaraus. Tällöin näkyviin tulee ajanvarausnäyttö, johon voi kirjoittaa poissaolon alkamis- ja loppumispäivän sekä kellonajat. Tapahtuman kuvaukseen on hyvä merkitä, milloin on jälleen paikalla.

Kokouskutsun voi lähettää automaattisesti muille memokäyttäjille valitsemalla ajanvarausnäytöstä ensin F6, eli osallistujat. Tällöin näkyviin tulee osallistujalista, jonka Tunnus-osan alle kirjoitetaan allekkain haluttujen osallistujien

memo-tunnukset (lisää tilaa saa painamalla F8). Kun osallistujat on valittu, lista päivitetään painamalla F3, jolloin memo palaa ajanvarausnäyttöön. Kokouskutsu lähetetään vastaanottajille painamalla F3.

Jos memo ilmoittaa, että haluttu aika ei ole käytettävissä kaikille osallistujille, kokouskutsun voi lähettää kirjoittamalla ruudun vasemmassa ylänurkassa olevalle kommentoriville V2 (ohita 'aika-ei') ja painamalla uudelleen F3.

Memo lähettää valituille vastaanottajille kokouskutsukyselyyn, jossa kysytään, osallistuuko vastaanottaja kokoukseen. Osallistuminen vahvistetaan kirjoittamalla 1 ja painamalla F3. Jos kokoukseen ei osallistu, kutsun voi perua kirjoittamalla 2 ja painamalla F3.

Myös neuvotteluhuoneet voi varata memokalenterin avulla.

Ja vielä poissaoloviesti

Tavoitettavuuden varmistamiseksi on vielä syytä käyttää poissaoloviestiä, johon pääsee kirjoittamalla postilaatikonäytössä ruudun vasemmassa ylänurkassa olevalle kommentoriville K1. Tällöin näkyviin tulee tila tiedotetekstiä varten. Siihen voi jättää poissaoloviestin ja tiedon siitä, milloin on jälleen paikalla. Tieto päivitetään painamalla Enter. Poissaoloviesti tulee näkyviin, kun vastaanottajalle lähetetään memon. Poissaoloviestiin voi jättää myös matkaviestimen numeron ja tiedon siitä, kenelle voi memoilla poissaolon aikana. Jos pystyy lukemaan memoaan esim. matkan aikana, kannattaa sekin mainita.

Poissaolotiedot voi lähettää myös memon KYVAIHDE-postilaatikkoon, jolloin tiedot menevät automaattisesti puhelunvälittäjille.

Kuukauden kysymys

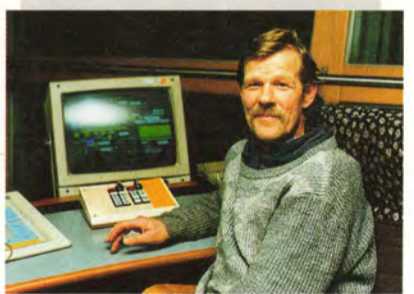
Aiotko tehdä uudenvuodenlupauksen - ja jos teet, niin minkä?

Pentti Koponen, keskusvalvomon hoitaja, voimailija
- En aio. Parempi kun ei tee. Tulee vaan mieliharmia jos se ei onnistukaan.

Kauko Mynttinen, mittausasemien johtaja, puuvastaa-otto
- Joskus on kyllä tehty, mutta ne eivät ole pitäneet. Tuskin tänä vuonna teen minkäänlaisia.

Antti Mäkinen, ajomies, kuorimies
- Eipä taida olla mitään lupauksia.

Raili Ojanen, laboratorioyöntekijä, hienopaperi
- En aio.

POVARI

Joulukontti on suhteellinen suure

Kolmen lamavuoden aikana on Suomessa menetetty nettomääräisesti noin puoli miljoonaa työpaikkaa. Vuosina 1990—1992 lopetti toimintansa 60 000 yritystä eli keskimäärin 20 000 vuodessa. Yrityskanta — tervekin — on huolestuttavasti pienentynyt. Näin vaihtotasevajeiden ja valtion sekä kuntien budjettivajeiden rinnalle on syntynyt vaje myös yrityksistä, yrittäjistä ja työnantajista.

Tätä taustaa vasten ei tulevan joulun ennuste lupaa siitä kovin **materiaalista**. Joulupukin kontti voi olla keveä varsin pitkään, sillä parhaimmillaankin kestää ensi vuosituhannelle ennen kuin Suomeen saadaan terve ja toimiva kansantalous. Hyvällä, menneitten vuosien kansantuotteen kasvuvauhdillakin — n. 3 % vuodessa — saavutettaneen viime vuosikymmenen vaihteen elintaso vasta vuosituhannen vaihteessa.

Tarkoitus ei ollut pilata jouluiloa. Realismin puute olisi kuitenkin yhtä harhaista kuin katteeton optimismi. Harva sentään tänäkään jouluna nähnee nälkää, vaikka olot ennen kaikkea työttömien perheissä tuskin ketään kahdedituttavat.

Suomen pahin nälkäperiodi kirjataan 1860-luvulla. Suomi oli tuolloin lähes täysin maatalousvaltainen maa ja yksi Euroopan köyhimmistä kolkista. Pitkään jatkuneiden poikkeuksellisten sääolojen johdosta paisui 1860-luvun katokausi katastrofiksi. Kymmenessä vuodessa kuoli 570000 henkeä, senaikaisesta väestöstä kolmanes.

Kasvihuoneilmioista ei ollut tietoa, sillä vuonna 1867 kerrotaan esimerkiksi Lappeenrannassa olleen vielä kesäkuussa puoli metriä lunta ja Saimaa jäässä. Köy-

hän- ja sairashuoneitten ohella oli kerjuu sen ajan sosiaalihuoltoa. Kun nyt pidetään kursseja lamamielialan voittamiseksi, olivat kurssit tuolloin hieman toisen sisältöisiä. Kursseilla opeteltiin mm. sammalten ja jäkälien käsitteilyä, jäkäläleivän, sammalvellin ja sienisopan tekoa.

Vasta vuosikymmenen lopulla armahtivat säänhaltijat Suomen. Rata Helsingistä Pietariin valmistui vuonna 1870 ja rytmitti varhaisteollisuuden alkua maassamme. Ripeän teollistumisen myötä sai jokainen sukupolvi edellistä polvea paremmat taloudelliset elinehdot. Vuodesta 1860 lähtien kansantuote onkin määrällisesti 46-kertaitunut ja väestön määrä kolminkertaistunut. **Asukasta kohti on aineellinen elintaso siten keskimäärin kaksinkertaistunut sukupolvessa (30 v.) runsaan 130 viime vuoden aikana.** Mittava saavutus, jota esisämmekin olisivat hämmästellleet ja osoitus siitä että **joulupukin kontti — keventyneenäkin — on suhteellinen suure.**

Alkemistit etsivät 1200-luvulla 'Viisasten Kiveä'. Muinaisten kreikkalaisten alkuaineiden ilman, tulen, veden ja maan lisäksi piti löytyä viides elementti, joka tuottaisi kaikkia muita alkuaineita, pidentäisi elämää ja ennen kaikkea muuttaisi kaikki metallit kullaksi.

Viisasten kiveä ei ole vielä löytynyt. Hyvinvointi on kuitenkin paljon muuta kuin epäonnistunut alkemia. Joulun sanomasta löytyy varmasti elementtejä tämän ymmärtämiseksi.

Hyvää Joulua ja parempaa ensi vuotta!

Vanha paperi kätkee itseensä tuhon siemenen

SUOMEN kansalliskirjastona toimivassa Helsingin yliopiston kirjastossa on paperin hitaaseen tuhoutumiseen kiinnitetty jo pitkään huomiota. Erityisesti on pantu merkille, että viimeksi kuluneiden 150 vuoden aikana julkaistu kirjallisuus on vaarassa, sillä teollisesti tuotetun paperin valmistusprosessissa ei paperin säilymiseen osattu kiinnittää aikoinaan riittävää huomiota. Ennen 1850-lukua tehdyt kirjat ja muut painotuotteet sitä vastoin ovat säilyneet hyvin, koska niissä käytettiin haurastumatonta loppupaperia.

Pitääkö sitten kaikki eri aikoina julkaistut painotuotteet säilyttää hamaan tulevaisuuteen? Eikö riitä, että niistä on valmistettu asianmukaiset tallenteet, joihin tutkijat ja muut käyttäjät voivat perehtyä mikrofilmien ja erilaisten muiden tallennusmenetelmien avulla?

Tähän kysymykseen on Helsingin yliopiston kirjaston ylikirjastonhoitajalla, professori **Esko Häkälällä** selkeä kanta. Hänen mielestään kirja ei ole sellainen kulutus-hyödyke, joka käytön jälkeen muuttuu tarpeettomaksi. "Kirja on meidän kulttuurimme tuote ja se kuvastaa esineenä oman aikansa tekniistä osaamista ja taiteellista makua. Sisältönsä avulla se heijastelee aikansa kulttuuria, joko pinta-kulttuurin muoteja tai henkisen elämän syviä virtauksia."

Häkin mukaan kansalliskirjastolla ei ole oikeutta valita sitä, mikälainen kuva tulevilla polvilla on meidän kirjallisuudestamme. Tämän estää jo nykyinen vapaakappalelaki, joka velvoittaa Helsingin yliopiston kirjaston säilyttämään kaikki julkiseen käyttöön tarkoitettujen painotuotteiden ja ääni- sekä kuvallenteiden.

"Lain mukaan meille ovat samanarvoisia kaikki julkiseen leviytykseen tarkoitetut painotuotteet ulkoasusta tai sisällöstä riippumatta. Erityisesti kirja on sellainen artefakti, ihmisen tekemä esine, jonka täytyy olla jossakin saatavana fyysisenä kappaleena. Samanaikaisesti kuitenkin kehitämme koko ajan kirjojen optisia ja digitaalisia tallennusmenetelmiä, joiden avulla voimme säästää alkuperäiskappaleita mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen."

Helsingin yliopiston kirjaston kokoelmassa on noin 3 miljoonaa erilaista painotuotetta, joita paperin haurastuminen jollakin tavoin uhkaa. Vertailun vuoksi todettakoon, että maailman suurimmassa kirjastossa, Yhdysvaltain kongressin kirjastossa vastaava uhka kohdistuu noin 40 miljoonaan painotuotteeseen.

Uhanalaisia kirjoja ja painotuotteita on jo usean vuoden ajan käsitelty teknisien menetelmin hiipuvaa tuhoutumista vastaan. Nykyisin on olemassa myös teollisia menetelmiä, joiden avulla mm. kirjojen paperi voidaan neutraloida ilman, että kirjoja tarvitsee purkaa tai käsitellä muutenkaan yksilöllisesti. Happamuuden poistamisen katsotaan nostavan paperin elinajan moninkertaiseksi. Mitä varhaisemmassa vaiheessa happamuus voidaan poistaa, sitä pitemmäksi paperin elinikä kasvaa.

Vaikka monissa kulttuurimaissa on meneillään kalliita toimenpideohjelmiä kaikkein arvokkaimpien kirja-aarteiden ja dokumenttien pelastamiseksi, osa tästä keskeisestä kulttuuriperinnöstä tulee tu-

Sydän syrjällään

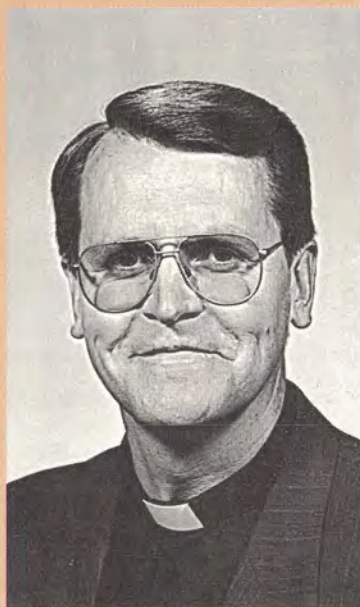
Syrjäyttääkö joulupukki Jeesuksen? Tontutko ovat todellisia vai enkelit? Miksi sitä joulua oikein vietetään?

Jos kaupalliseen jouluun on uskominen, niin joulupukki on joulun ykköshahmo. Vai oletko kenties nähnyt kauppaliiikkeen, jossa on seimiasetelma? Jos joihinkin joululauluihin on uskominen, niin tontut ovat yleisempiä kuin enkelit.

Omaan jouluuni kuuluu lapsi — Jeesuslapsi. Omaan jouluuni kuuluvat ehdottomasti enkelit, syntymän kertojat. Sain olla kolme vuotta sitten Jordaniassa, Ammanissa ja Aqabassa. Tuossa täysin islamilaisessa maassa näin paljon jouluasetelmia kristillisessä mielessä hotelleissa ja tavarataloissa. Monin paikoin näin kauniita seimiasetelmia Jeesuslapsineen, enkeleineen, paimenineen. Tuntui hyvin sykkähdyttävältä törmätä jouluun Jordaniassa.

Suomessa olen joskus sydän syrjällään tai sykkyrässä, kun joulun merkit ovat niin punaisenkirjavia. On totta, että Jeesuslapsi sai lahjoja Itämaan tietäjiltä, kultaa, suitsuketta ja mirhamia. On mielestäni hyvä, että muistamme läheisiämme lahjoin, kukin ja kynttilöin. Jouluun liittyy toki antamisen ilo.

Täivään Isä antoi meille oman Poikansa. Jumala itse tuli maan päälle pienen lapsen hahmossa. Beetlehem sai herätä ihmeelliseen aamuun. Jumala itse nukkuu tallin seimessä paimenten ja enkeleiden ympäröimänä. Maailmanhistorian suuri ihme on toteutunut liki 1994 vuotta

sitten.

Jeesus kasvoi iässä, armossa ja viisaudessa. Hän eli maan päällä noin 33-vuotiaaksi. Sitten Hän joutui valtaapitävien hampaisiin. Jeesus kärsi ja kuoli puolestamme. Hän sovitti syntimme. Hän nousi ylös kuolleista kristikunnan ensimmäisenä pääsiäisenä Jerusalemissa, Israelissa.

Todellinen ihme on tapahtunut. Kuolema on kukistettu ja voitto on saatu. Joulu johtaa pääsiäiseen. Tarvittiin lapsi, jotta me pelastumme. Oikein hyvää joulua ja uutta vuotta kaikille lehden lukijoille. Tervetuloa kirkkoon.

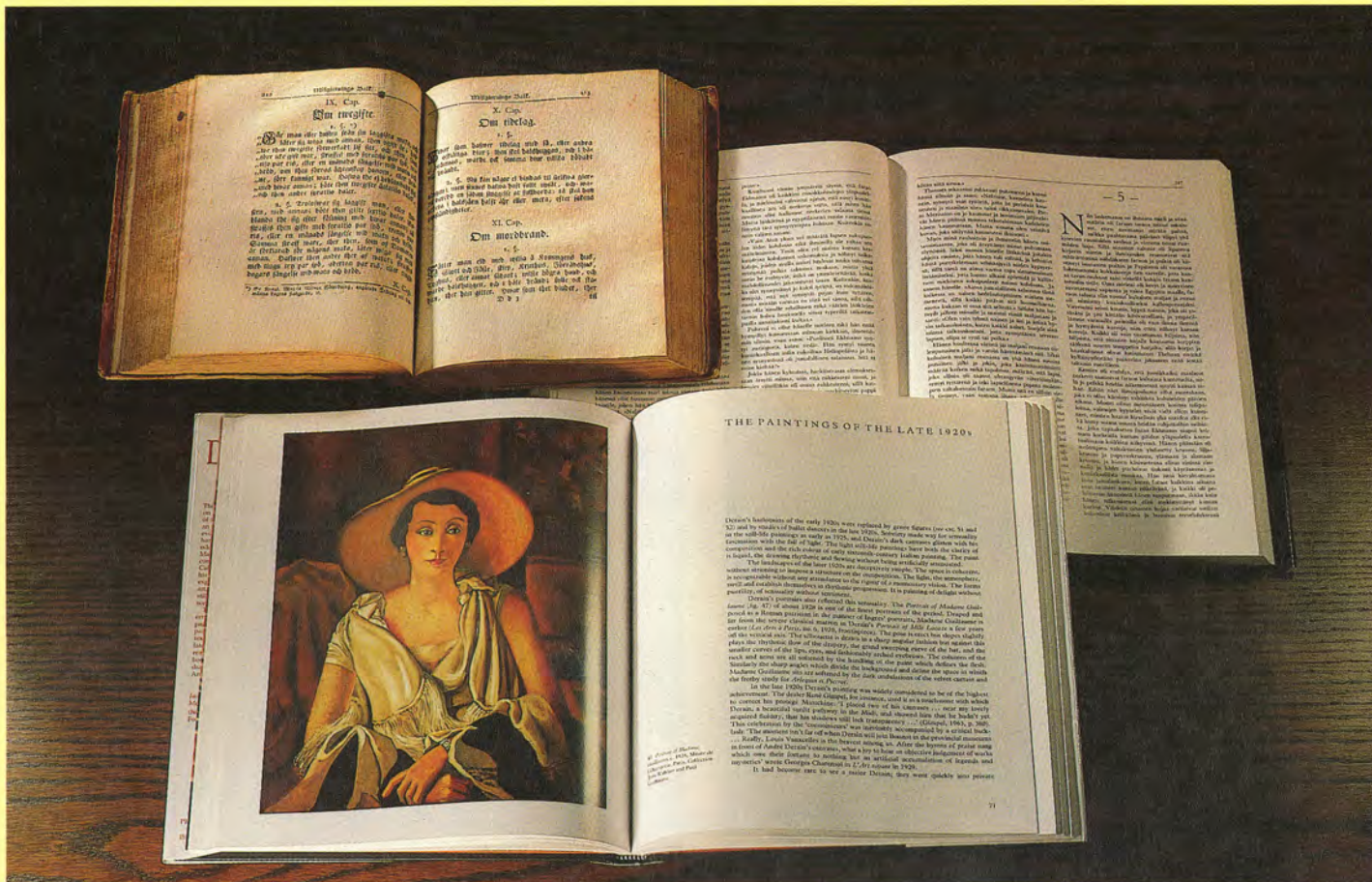
Keijo Pusa
III kappalainen

Teksti: Eero Niinikoski

houtumaan paperin haurastumisen tuloksena. Aineistoa on niin runsaasti, ettei millään menetelmällä pystytä konservoimaan sellaisia määriä painotuotteita kuin pitäisi.

Samanaikaisesti konservointimenetelmien kehittämisen kanssa kirjasto- ja arkistoväki on ryhtynyt entistä aktiivisemmin kampanjoimaan ns. kestopaperin puolesta, jotta oman aikamme kirjallinen perintö säilyisi mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen. Professori Häkli pitää nykyistä kehitystä varsin rohkaisevana ja vetoaa erityisesti kustantajien, joiden hän toivoisi ottavan kestopaperin käytön kunnia-asiakseen.

“Kaikki sellainen kirjallisuus, jolla on merkitystä, pitäisi voida painaa kestopaperille. Tiedän toki, että nykyisen kustannusajattelun mukaan sellainen uutuuskirja, joka ei ole käynyt jouluun mennessä kaupaksi, joutaa tammikuussa jo alennusmyyntiin. Tällöin saatetaan arvokirjakin painaa suruttua paperille, jonka pysyvää säilymistä ei kukaan voi taata. Olen kuitenkin jo pannut merkille, että kestopaperin käytöstä on sivistyneessä maailmassa tulossa kustantajien kilpailuvaltti. Miksei näin voisi tapahtua Suomessakin, yhdessä maailman merkittävimmässä paperimaassassa?”, kysyy Esko Häkli.

Suomalainen hienopaperi täyttää kestopaperin vaatimukset

Suomalainen paperiteollisuus on jo parinkymmenen vuoden ajan etsinyt teknisiä menetelmiä sellaisen hienopaperin valmistamiseksi, joka mahdollistaa säilytyskestävyydeltään korkealuokkaisen paperin tuotannon. Keskuslaboratorion (KCL) tutkimuspäällikön **Jouko Laamasen** mukaan Kymin paperitehdas lähti 1970-luvun puolessa välissä ensimmäisenä Suomessa valmistamaan tehdasmittakaavassa ns. neutraalia paperia, jonka pH-arvo on yli seitsemän. Tällainen paperi ei ole enää hapanta, se ei murene eikä menetä taittojuuttuaan.

“Siirtyminen neutraaliin valmistusmenetelmään tapahtui pitkälle taloudellisista ja laatuun liittyvistä syistä, mutta tässä tapauksessa se oli onnekas parannus myös paperin säilyvyyden kannalta. Neutraaliliimauksen ansiosta voitiin luopua alunan käytöstä, mikä vaikutti välittömästi siihen, ettei paperista enää tullut hapanta. Vähintään yhtä keskeinen tekijä oli täyteaineena käytetty kalsiumkarbonaatti, josta saatiin tehokas puskuri happamuutta vastaan”, muistelee Laamane.

Miksi paperista tuli vanhalla menetelmällä hapanta? Laamasen kertoo, että paperinvalmistuksen muututtua 1830-luvulla teollisuudeksi koneella tehty paperi piti liimata. Keksittiin hartsiliimausta, joka edellytti happamia olosuhteita. Erittäin alunan käyttö liimauksen varmistajana osoittautui myöhemmin suurimmaksi syntipukiksi paperin säilyvyyden heikentäjänä. Tämä valmistusmenetelmä käynnisti paperissa kemiallisen prosessin, jonka tuloksena selluloosamolekyylit alkoivat pilkkoutua, kuituaines lyheni ja paperin kestävyys heikkeni. Ratkaiseva muutos tapahtui vasta sitten, kun alettiin käyttää neutraaliliimausta ja voitiin luopua voimakkaasta happamasta alumiinisulfaattista eli alunasta.

Nykyiset kotimaassa valmistetut hienopaperilaadut on Laamasen mukaan poikkeuksetta valmistettu neutraalilla menetelmällä, joten niille voi täydellä syyllä ennustaa pitkää ikää. Vielä muutama vuosi sitten ei ollut täyttä tietoa päällystettyjen hienopaperilaatujen säilymisestä ajan oloon, mutta kesällä päättyneessä yhteispohjoismaisessa tutkimusprojektissa, jossa KCL oli keskeisellä tavalla mukana, saatiin todeta, ettei päällystys ainkaan huononna paperin säilyvyyden tasoa. Kun paperit ovat nykyisin entistä alttiimpia ilmansaasteille, etenkin karbonaattipitoinen päällystys pystyy jopa suojaamaan paperia saasteilta.

Tutkimuspäällikkö Laamasen korostaa nykyisten ilmansaasteiden merkitystä paperin säilyvyyttä huonontavana tekijänä. “Ilmassa olevat epäpuhtaudet, erityisesti rikkidioksidi ja typen oksidit, kiihdyttävät voimakkaasti paperin vanhenemisreaktioita. Korkea lämpötila ja kosteus sekä voimakas valo vaikuttavat myös keskeisellä tavalla paperin kuituverkon haurastumiseen. Onneksi meillä täällä Pohjoismaissa ilmasto on paperin säilymisen kannalta vielä selvästi edul-

lisempi kuin esim. Keski-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa”.

Professori Häklin peräänkuuluttamaa kestopaperia teollisuus on toki jo pidemmän aikaa tehnyt, mutta vasta nyt ollaan saamassa kestopaperille kansainvälinen ISO-standardi. Tutkimuspäällikkö Laamasen on ollut valmistelussa kyseistä luokitusta ja kertonut työn olevan nyt lopullista hyväksymistä vailla.

Kestopaperin kansainväliseen luokitukseen liittyy itse asiassa kaksi standardia: toisessa määritellään dokumenttipaperit ja toisessa loppumassasta valmistetut erittäin korkealuokkaiset arkistopaperit. Dokumenttipapereihin lasketaan kaikki puuvapaat painopaperit sekä toimisto- ja kirjoituspaperit. Standardin vaatimusten mukaan kestopaperin tulee olla aina valmistettu neutraaleissa olosuhteissa (pH:n on oltava 7,5-10,0) ja raaka-aineena on käytettävä puhdasta sellua. Kestopaperin tulee myös täyttää tietyt hajuusvaatimukset ja paperimassaan on sisällytettävä ns. alkaalinen reservi, joka saadaan aikaan käyttämällä täyteaineena kalsiumkarbonaattia (vähintään 20 g/kg).

Kestopaperista

painetun sanan pelastaja

Viime vuosina kirjastojen ja arkistojen hoitajat ovat havahtuneet toteamaan eri puolilla maailmaa, että jo 50 vuotta vanhassa hiokepitaisessa paperissa saattaa olla haurastumisen merkkejä. Toisaalta tutkijat ovat osoittaneet, että selluloosakuitu on voinut säilyä hyvissä olosuhteissa moitteettomana jopa tuhansia vuosia. Nämä ääriesimerkit todistavat sen, että paperi voi säilyä pitkiäkin aikoja, jos se on valmistettu oikealla menetelmällä ja jos sitä säilytetään turvallisissa olosuhteissa.

Kymi otti neutraaliliimauksen ensimmäisenä käyttöön Suomessa

Kuten oheisesta haastattelusta käy ilmi, Kymin paperitehdas siirtyi ensimmäisenä suomalaisena hienopaperitehtaana neutraaliliimaukseen. Tämä tapahtui v. 1975 aluksi PK 7:llä. Kokeiluja neutraaliliimauksesta oli tehty jo 1950-luvun lopulta lähtien tehtaant vanhoilla koneilla.

Mitä on ylipäänsä paperin liimaus ja miksi sitä tehdään? Liimauksen päättärkohtuksena on tehdä paperi vähemmän vettä imeväksi kuin se luonnostaan on. Klassinen menetelmä oli sekoittaa massalietteen vesiliukoista hartsiliimaa ja voimakkaan hapanta suolaa, alunaa. Alunan tehtävänä oli edesauttaa hartsiliihukasten kiinnittymistä kuituihin. Hartsiliimauksen onnistumisen takeena oli massan pH:n pysyminen happamalla alueella 4.0-5.0.

Alhainen pH-luku aiheutti kuitenkin korroosio-ongelmia, minkä lisäksi se heikensi paperin kestä-

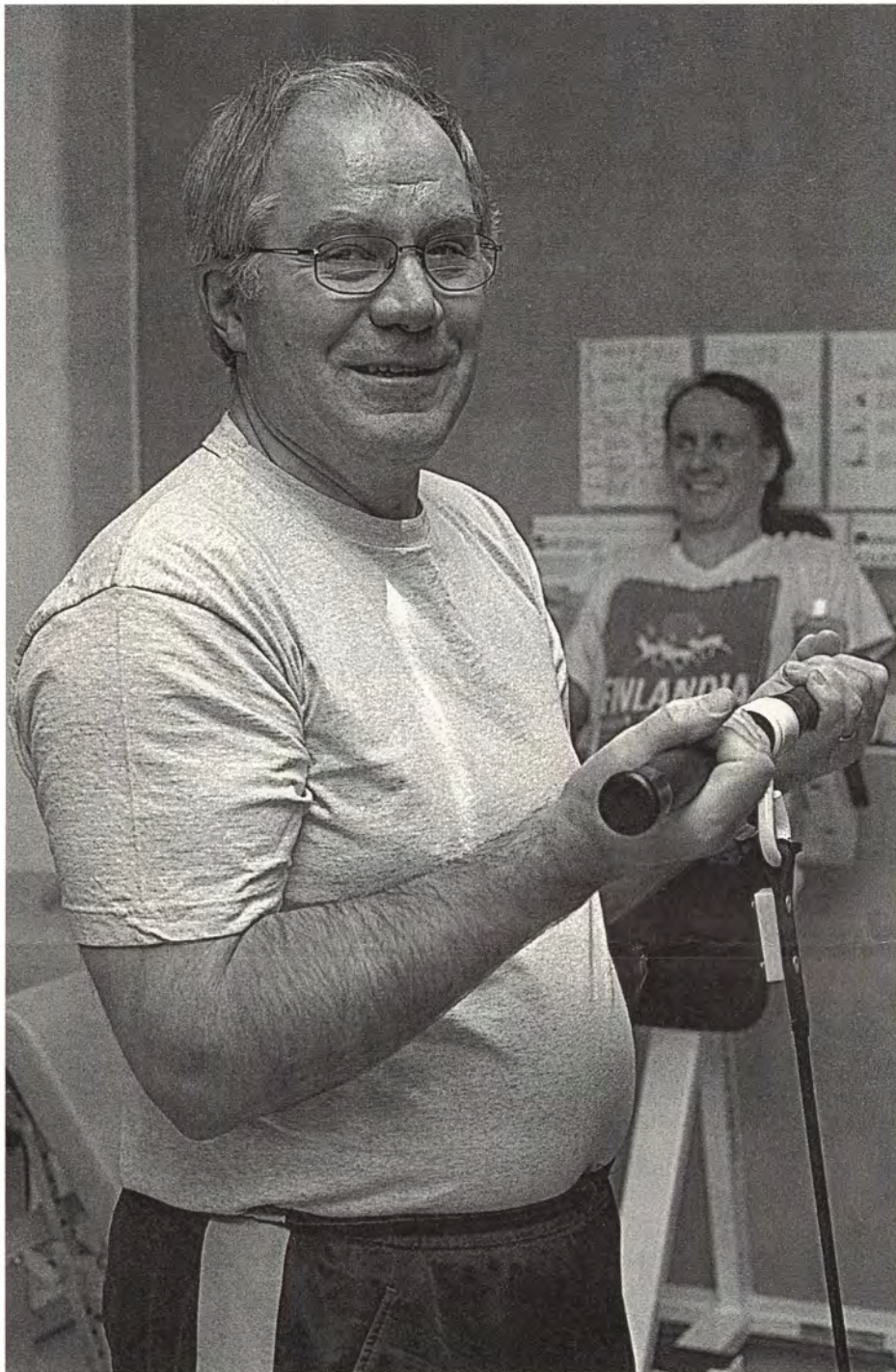

ISO 9706

Kestopaperin valmistajat ja käyttäjät ovat oikeutettuja merkitsemään kyseisen paperilaadun oheisella erikoistunnuksella, jossa ympyrän sisään piirretty äärettömyyttä kuvaava matemaattinen merkki symboloi paperin kestävyttä ja ympyrän alla näkyvä numero kertoo kysymyksessä olevan kansainvälinen ISO-standardi nro 9706.

vyttä, kuten edellä on kerrottu. Kun siirryttiin neutraaliliimaukseen, voitiin hartsin sijasta ryhtyä käyttämään synteettistä polymeeriä. Vaikuttava aine tässä menetelmässä on alkyyliketeneidimeeri, joka sitoutuu kemiallisesti selluloosakuituihin tehden ne vetähyllikiviksi. Kuivaksi laskettua AKD-liimaa kuluu paperitonnia kohden laadusta riippuen 500—2 000 grammaa.

Neutraaliliimauksen suurena etuna klassiseen liimaukseen verrattuna on paperin säilymiskestävyyden tuntuvan kasvun lisäksi se, että paperimassan kiertoveden pH voidaan pitää neutraalilla alueella 7.6-8.0. Tämän johdosta paperin täyteaineena on mahdollista käyttää kalsiumkarbonaattia, jolla on positiivinen vaikutus paitsi paperin säilyvyyteen myös sen vaaleuteen ja opasiteettiin, läpinäkyvyyteen.

Kymiläisten ikärakenne painottuu voimakkaasti terveyden kannalta riskikäisiin, 45–50-vuotiaisiin henkilöihin. Alle 25- ja yli 58-vuotiaat alkavat olla harvinaisuuksia.

HENKILÖSTÖN väheneminen on lisännyt jokaisen työtaakkaa niin fyysisesti kuin psyykkisestikin. Seurauksena voi olla henkilösuhdeiden huononeminen ja lisäuhka terveydelle.

Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat lisääntyneet ja niiden osuus on yli 50 prosenttia kaikista sairaspöissaoloista. Nämä sairaudet ovat ehkäistävissä ja kuntoutettavissa paremmin kuin muut, mikäli henkilöt itse innostuvat asiaan ja saavat tukea työpaikoiltaan.

Yllämainitut seikat ovat keskeisiä syitä siihen, että työterveyskeskus aloittaa vuoden 1994 alussa "Terveys tavaksi — tartu tilaisuuteen" -kampanjan.

Kampanjan tarkoituksena on herättää jokaisessa yhtiöläisessä kiinnostus oman terveyden vaalimiseen. Kampanjan aikana pyritään henkilön itsensä, työosaston ja työterveyskeskuksen kanssa löy-

tämään uusia innostavia ratkaisuja terveyden ja työkyvyn edistämiseksi.

Sinusta itsestäsi kiinni...

Tärkeintä on, että jokainen itse kiinnostuu oman terveytensä hoitamisesta. Ulkopuolinen apu on tärkeää, mutta ketään ei voi pakottaa.

Työterveyskeskuksen omat hoitajat ja koko työterveyskeskusväki ovat valmiita auttamaan kaikin mahdollisin tavoin.

Henkilökohtaisen neuvonnan lisäksi tarjotaan erilaisia ryhmätöimintöjä liikunnan, ylipainon, tupakoinnin, mielenterveyden ja muidenkin terveyteen vaikuttavien asioiden tiimoilta. Asioista puhutaan kampanjan kuluessa, seurataan hankkeen toteutumista sekä kerrotaan sen tuloksista.

Komentelusta kokeiluihin...

Kampanjaan liittyy se, että työosastoilla pyritään entistä paremmin huomioimaan ihmisten yksilölliset erot työn fyysisten ja psyykkisten vaatimusten mukaisesti. Työ-

osastojen kanssa etsitään uusia tapoja auttaa ja luoda joustoa.

Työterveyskeskus ja varsinkin työterveyspsykologi ovat keskeisesti mukana vuonna 1994 alkavassa esimieskoulutuksessa, jolla tähdätään henkisen ilmapiirin parantamiseen sekä avoimempaan ja keskusteluvampaan kulttuuriin.

Tarkoituksena on myös toteuttaa työilmapiiritutkimuksia.

Liikuntaelimet vaativat liikuntaa...

Kampanjan aikana kiinnitetään terveyskasvatusasioiden lisäksi erityistä huomiota tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisyyn, hoitoon ja kuntoutukseen.

Liikunnalla on keskeinen merkitys TULE-sairauksien ehkäisyssä. Liikuntaa edistetään yhdessä henkilöstöpalveluosaston kanssa järjestämällä kuntotestauksia sekä tekemällä ja seuraamalla henkilökohtaisia kunto-ohjelmia. Työosastojen ja vuorojen toivotaan lähtevän mukaan liikuntatempauksiin esimerkiksi kilpailumielessä.

Tuki- ja liikuntaelinsairauksista kärsivien hoito- ja tutkimusmahdollisuuksia parannetaan nopeut-

ANTTI JOKISEN
TERVEISET
KUNTOSALISTA:

Otetaan TERVEYS tavaksi

“Vasta ku

Melkunmäellä asuva Oiva Käki on tyyppillinen Kymen eläkeläinen. “Vapaa” alkoi viitisen vuotta sitten kuusikymppisenä. Puoliso Marjatta Käki työskentelee edelleen keskuskonttorilla.

“ELÄKKEELLE LÄHTÖ ei ollut kivaa eikä keljua, pikemminkin jännittävää”, kertoo Oiva ajasta, jolloin hän jätti varastopäällikön tehtävät nuorempiin käsiin.

Työ oli sujunut mukavasti, suhteet olivat hyvät joka suuntaan. Ehdotus eläkkeelle jäämisestä ei tullut yllätyksenä. “Jotenkin miehen arvasin, osittain odotinkin.”

Koittaneet eläkepäivät tuntuivat aluksi kuin pidentyneeltä viikonloputta. “Kului muutama viikko, ennen kuin huomasin olevani kokonaan vapaa”, myöntää Oiva.

Uusi elämänvaihe osoittautui seläiseksi kuin sen oli kuvitellutkin. Vaisto oli sanonut, ettei ajankäytön kanssa tule ongelmia — eikä niitä tullutkaan.

Oivan mielestä on tärkeää, että eläkeläinen voi tuntea itsensä vapaaksi. “Vasta kun ei ole töissä, on aikaa elää ja olla.”

Oiva Käki arvelee, että hänen siirtymistään eläkkeelle helpotti-

- mahdo

Eläkevuosien sisältö on paljolti kiinni ihmisestä itsestään ja hänen toiminnastaan. Jotta elämä ei pysähtyisi viimeisenä työpäivänä, on tärkeää ajoissa valmistautua uuteen rooliin ja ennakoita työelämän poisjäämisen mukanaan tuomat muutokset. Vaikka työ jää pois, moni muu asia säilyy ennallaan - elämän pääsisältö on mahdollista säilyttää.

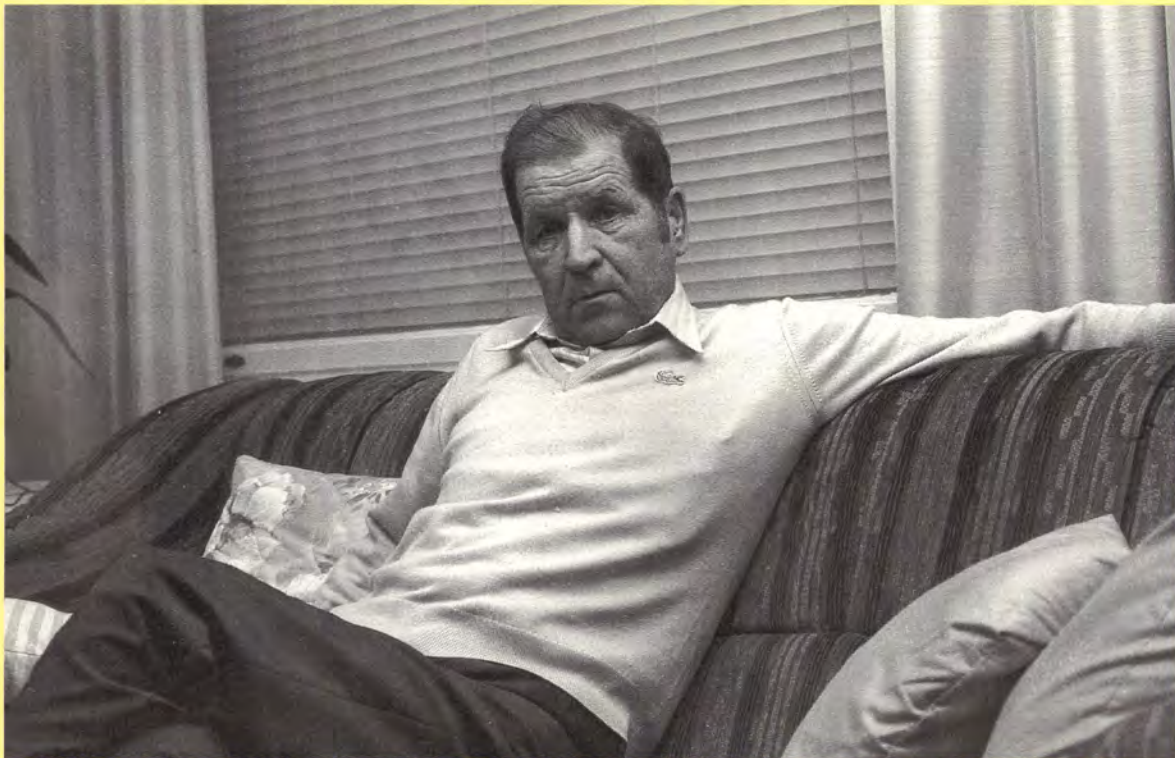
ELÄKKEELLE SIIRTÄMISEN ajankohta vaihtelee yksilöllisesti. Eläkkeelle ei siirrytä pelkästään “työntävien” tekijöiden kuten työn laadun tai terveydentilan vuoksi. Eläkkeellä on myös vetovoimaa esimerkiksi lisääntyneen vapaa-ajan vuoksi.

Ajankohdasta ja syystä riippumatta työn jättäminen ja eläkkeelle siirtyminen muuttavat jokaisen siihenastista elämää enemmän tai vähemmän. Tähän muutokseen voi olla vaikeata sopeutua. Eläkkeelle lähtijöitä saattaa ennalta jännittää eläkeläisyyden mukanaan tuomat muutokset. Vaikka eläkkeelle lähteminen edeltä käsin on tuntunut haluttavalta ja eläkkeelle pääsy helpotukselta, voi eläkkeellä olo tuntua aluksi kuitenkin vaikealta.

On aivan luonnollista, että työn

Antti Jokinen
johtava lääkäri

in ei ole töissä, on aikaa elää ja olla”

“Eläkkeellä ollessa kului muutama viikko, ennen kuin huomasin olevani kokonaan vapaa”, kertoo Oiva Käki.

vat huomattavasti työelämän ulkopuoliset ihmissuhteet kuten perhe ja suku. Ihminen ei saa tuntea jääneensä yksin. Jos kaikki ihmissuhteet liittyvät työelämään, tapahtuu

helposti näin työn loppuessa. “Mielestäni elämä olisi tylsää, jos aikaa ei saisi kulumaan muuten kuin työtä tekemällä.”

Tekemistä riittää

Käkien 60-luvulla rakennettu omakotitalo on huolella maalattu, sisätiloja uudistettu ja piha siististi

puhdistettu lumesta. Oiva käy usein myös mökillä. “Paras aika on se, kun pääsee yksinään Vuohijärvelle marjaan. Yksin on välillä kiva olla - kun ei ole liian kauan.”

“Olen mie käynyt myös metsää istuttamassa ja tallaamassa heinäa taimien ympäriltä.”

Autolla matkatessaan Oivalla on tapana kuunnella englantilaisia kielikasetteja. Mielenkiintoiseksi hän on havainnut englannin- ja suomenkielisten raamattujen tekstien vertailun. “Vaikka enhän mie englantia osaa — kunhan silmäilen.”

Oiva Käki osallistuu edelleen seurakunnan luottamuselinten ja Kuusankoskiseuran toimintaan sekä on muutenkin innokas kotiseutumies. Historia-asiat kiinnostavat mm. sukututkimuksen ja pitäjähistorioiden muodossa.

Eläkeläisjärjestöjen rientoihin hän ei ole “muistanut” mennä mukaan. “Olen kenties vaistonvaraisesti yrittänyt välttää sitä, että joka päivä pitäisi lähteä harrastamaan jotakin.”

Hän muistuttaa, että myös “koti-apulaisen työt”, ruoanlaitto ja siivoaminen sopivat eläkeläismiehelle. “Oiva tekee hyviä pullia”, huikkaa omista riennoistaan kotiinpallannut Marjatta-rouva.

Eläkeollisuus uuteen

Rea Salovaara-Simola

menetyksistä — ihminen tuntee itsensä ehkä turhautuneeksi, epävarmaksi, masentuneeksi ja voi olla pelossaan tai suruissaankin.

Varsinkin jos työ on vienyt vuosikymmenien mittaan valtaosan ajasta ja ajatuksista, voi työn ja työtoveruussuhteiden loppuminen vaikuttaa elämänhaluun ja aiheuttaa tarpeettomuuden, yksinäisyyden ja tyhjyyden tunteen.

Omien tunteiden ja ajatusten hyväksyminen voi olla kuitenkin alku johonkin uuteen. Suunnan muuttamiseksi on ensin pysähdyttävä arvioimaan omaa tilannetta. Menetykset ja luopumiset täytyy käsitellä, vain siten niistä voi vapautua ja saada voimaa jatkoa varten. Sitten on tähdättävä tulevaisuuteen — ei takertua menneeseen.

Eläkeläisyys ei merkitse seisahdustuneisuutta. Uuden elämäntyylin ja -ympäristön voi halutessaan maksaa eläkeiässäänkin, kun asennoituu työstä vetäytymiseen myönteisesti. Elämä ei lopu eläkkeelle jäämiseen, elämä on enemmän kuin työ ja ihmisellä on oma arvonsa myös ilman työtä.

Rea Salovaara-Simola
työterveyspsykologi

Suuntana eläkevuodet

Aloita ajoissa

- valmistaudu hyvissä ajoin ja ennakoivasti työelämän poisjäämisen mukanaan tuomat muutokset
- korvaa työhön liittyneet toiminnot uusilla
- turvaa eläkkeelläolosi aineellisesti ja valmistaudu siihen henkisesti

Käytännön asioiden hoito

- laita taloudelliset puitteet kuntoon, turvaa eläkevuosien toimeentulo
- hoida myös asuntoasiat kuntoon

Hanki hyvä kunto. Mitä paremmin hoidat terveyttäsi nyt, sitä terveemmät eläkevuodet ovat edessäsi

- liiku, kuntoile ja ulkoile voimiesi ja terveytesi mukaan
- syö terveellisesti ja monipuolisesti
- muista riittävä lepo

Suunnittele itsellesi uusi toimenkuva. Toteuttaessasi itseäsi monipuolisesti et yhden merkittävän elämänsisällön menettämisen myötä menetä kaikkea

- rakenna eläkevuosiesi sisältö omien mieltymystesi ja taipumustesi mukaiseksi.
- järjestä ajankäyttösi uudelleen
- etsi itsellesi antoisa harrastus
- opiskele jotain sinua kiinnostavaa

Hoida tärkeät ihmissuhteet kuntoon. Sinun ei tarvitse olla yksin, ellet halua. Ikä ei estä uusien ihmissuhteiden luomista

- kiinnostu ikätovereistasi, he ovat jäämässä kanssasi yhtä aikaa eläkkeelle
- etsi puolisesi kanssa yhdessä teitä kiinnostavia ja yhdistäviä asioita
- pidä yhteyttä ystäviisi, sukulaisiisi ja lapsiisi
- isovanhemmuuskin voi rikastuttaa elämää monin tavoin

Mahdollisuuksia ja tapoja viettää eläkevuosia on monia — valmistaudu omiisi!

KAUKOPUHELUT
VAPAUTUVAT
KILPAILULLE

Soitellaan ... kuten ennenkin

Kaukopuhelut vapautuvat kilpailulle vuoden 1994 alussa, jolloin Telen rinnalla kaukopuhelumarkkinoista alkavat kilpailla paikalliset puhelinlaitokset.

KYMYLLÄ MUUTOS ei vaikuta vuoden alussa mitenkään puhelimen käyttöön. Ensimmäiset kaksi kuukautta puhelut ohjautuvat automaattisesti Telen verkkoon. Alkuvuoden aikana seurataan hintatason kehittymistä ja päätetään tulevaisuuden ratkaisuista.

Puheluiden hintaerojen ei odoteta kasvavan kovin merkittäviksi. Enemmän kilpailu tullee näkymään palvelupuolella.

“Puhelimen käyttäjät voivat soittaa aivan entiseen tapaan. Missään tapauksessa ei tarvitse valita numerosarjan eteen 101:tä tai 109:ää”, kertoo puhelinasioita hoitava **Tuula Lipponen**.

Uudistus ei vaikuta myöskään Kymmene Oy:n vaihdeverkkoon, jossa ovat mukana Kuusankosken ohella Helsingissä Mikonlinna sekä Maa- ja Meri Oy, Schauman Lahdessa, Wisaforest Pietarsaassa, Schaumanin Heinolan tehtaasta sekä Finnterminals Kotkassa.

Valtakunnallisesti kaukopuhelut jaetaan Telen ja paikallisten puhelinlaitosten välillä vuoden 1994 kahden ensimmäisen kuukauden markkinaosuuksien perusteella, ellei puhelinliittymän haltija ole tehnyt sopimusta Telen tai puhelinlaitoksen kanssa.

Kymin ratkaisuista tiedotetaan lisää alkuvuonna.

Paperi-Dahlbergista Veitsiluodon graafisten papereiden pääjakelija

Veitsiluoto Oy ja Oy Paperi-Dahlberg Ab aloittavat yhteistyön Veitsiluodon valmistamien painopapereiden markkinoimiseksi Suomessa vuoden 1994 alusta. Yhteistyön piiriin kuuluvat kaksoispäällystetyt hiokkeettomat Lumiart ja Lumiart Silk sekä hiokepittoiset Luminova ja Luminova Matta paperit. Päällystämättömiä puuvapaita laatuja edustavat Lumioffset-tuotteet. Yhteistyön lujittamiseksi Veitsiluoto aikoo ostaa 35 % Paperi-Dahlbergin osakkeista.

Veitsiluodon tuotteet täydentävät Paperi-Dahlbergin laajaa ulkomaan ja kotimaisten papereiden valikoimaa ja muodostavat yhdessä täydellisen graafisen teollisuuden tarpeet täyttävän tuotevalikoiman.

Mekaaninen metsäteollisuus edellyttää nopeita reaktioita

Matala organisaatio, nopea reagointi tilauksiin, lyhyet tilauskannat, ennakkoluuloton tuotekehittäminen, insinöörin kierrätys ja kaikinainen vauhdikkuus toiminnoissa ovat ominaisia Schauman Wood-konsernille.

“SCHAUMAN WOOD OY tuottaa vaneria ja lastulevyjä, sahat on organisoitu osakeyhtiöiksi. Levyteollisuus keskittyy suurien asiakasryhmien palveluun. Strategiseksi bisnesalueiksi on muodostettu vanerit kuljetusvälineiteollisuudelle, rakennus- ja laivateollisuudelle, erikoiskäyttöön sekä lastulevyteollisuus”, toteaa konsernin toimitusjohtaja **Risto Lähteenmäki**.

Em. bisnesalueilla on omat markkinointi- ja tuotekehityshenkilönsä. Konsernilla on yhteinen hallinto, talous ja kaupallinen johto sekä myynti. “Mutta kaikista asioista voimme puhua kaikilla tasoilla”, painottaa Lähteenmäki.

Toimialoilla on johtoryhmät ja tuotannollisilla tytäryhtiöillä sekä myyntiyhtiöillä hallitukset, mutta strategiset bisnesalueet hoitavat liiketoimintaa hyvin itsenäisesti.

Johtoryhmässäkin voidaan tehdä nopeasti isoja päätöksiä. Tällainen ratkaisu oli vuosi sitten päätös havuvanerin valmistuksesta.

“Tämä edellyttää nopeaa reagointia. Hirmumyrsky USA:ssa saattaa muuttaa tilanteen yhä äkkii. Onnensa ohi voi helposti nukkua — toisaalta voimme nopeasti siirtyä myös lyhennettyyn työviikkoon, jos kauppooja ei tule.”

Schauman Woodin henkilöstö on hyväksynyt seisokit. “Ilmeisesti me kaikki koemme sen irtisanomista paremmaksi vaihtoehdoksi.”

Lähteenmäki kertoo, että yleensä rakentamisessa käytettävien levyjen kysyntä on kohtalaisen tasaista, mutta esimerkiksi betonoinnissa suhdanneherkkää.

Maailmanlaajista

“Vaneriala on myös globaalista. Meihin vaikuttaa se, mitä tapahtuu Pohjois-Amerikan havuvanerimarkkinoilla ja toisaalta Kaakkois-Aasian kovapuun tarjonnassa.”

Levytuotteita viedään noin 60 maahan. Euroopan suurin vanerivalmistaja keskittyy pitkälle jalostettuihin lajeihin. Lähteenmäen mukaan erikoisvanereissa markkinointikohteita ovat suuret rakennusliikkeet ympäri maailmaa.

“Viemme kasettimuottivanerit Kiinaan, Indonesiaan ja Japaniin. Singaporen, Hongkongin ja Tokion viimeisten pilvenpiirtäjien valuissa on käytetty meidän vaneriamme. Isoissa hankkeissa kuten Ison Beltin sillassa, Bosporin sillassa ja kanaalitunnelissa on tuotettamme, kuten myös patoprojekteissa Afrikassa, Etelä-Amerikassa ja Meksikossa. Kaasutankilaivoissa olemme lähes yksin markkinoilla.”

Levytuotannossa tilauskanta on pisimmillään kaksi viikkoa, joskus tehtailla on levytilauksia vain päiväksi kerrallaan. Viilua sen sijaan voidaan tehdä varastoonkin ja joskus puu on jalostettava vaneriksi asti.

Kuva: Seppo Kaksonen

Tuotanto tehostunut

Levytuotanto on tehostunut roimasti. “Kun 30 vuotta sitten tulin alalle, kului kuutiometrin valmistukseen 38 työtuntia. Nyt sama sujui 4–7 tunnissa. Lasertekniikan ansiosta puun kulutus on laskenut noin neljännekseen, viilun lajitteluun on tullut mukaan kameratekniikka.”

Kuten sahojen, myös levytehta-

den laatulajittelussa kameranäkö yleistyy ja lajittelu koneellistuu.

“Pian tukki myös voidaan röntgenkuvata ja etukäteen päättää, mitä siitä tehdään. Sahoilla ja levytehtaissa prosessia voidaan jo hoitaa ilmastoiduista ohjaamoista.”

Saha-, vaneri- ja kemiallisen puunjalostusteollisuuden kolmiossa kaksi ensiksi mainittua toimivat Lähteenmäen mukaan usein sopeutujina ja suhdanteiden tasoittajina,

vaikka tukista maksetaan enemmän kuin kuitupuusta.

Schauman Woodilla puolestaan mietitään usein, ohjataanko havupuut jalostukseen sahan vai vaneritehtaan kautta. “Sahateollisuus on myös siirtymässä hyvin pitkälle asiakastuotteisiin ja strategisiin bisnesalueisiin. ISO-standardien ja auditointien käyttöön-

Kuva: Kimmo Rekimies

Kuva: Kimmo Rekimies

Schauman Wood

Schauman Wood muodostettiin vanhan Schauman-yhtiön mekaanisesta metsäteollisuudesta — vain Pietarsaaren saha jäi Wisaforest-yhtiöön. Mukaan tulivat myös Kaukaan kaksi vaneritehdasta.

Schauman Woodin toimintaa on leimannut nopea muutosten sarja. Tehtaita ja sahoja on ostettu, myyty, yhdistetty ja lopetettu tarkoituksena vaneriteollisuuden vahvistaminen ja muiden toimintojen järjestyminen.

Vaneri päätuote

Schauman Woodin päätuote on vaneri. Sitä on tehty ja markkinoitu vuodesta 1912.

Vanerin jalostuksessa Schauman on edelläkävijä ja toi markkinoille ensimmäisenä mm. filmipinnoitetut levyt ja viistejatketut suurlevyt. Tuotekehitykseen panostetaan edelleen voimakkaasti.

Puolen miljoonan kuutiometrin vuotuisella tuotantokapasiteetillaan yhtiö on Euroopan suurin vanerivalmistaja.

Vuoden 1993 keväällä vaneriteollisuus sai ensimmäisen tehdas-kohtaisen ISO 9002 -sertifikaatin. Tämä oli ensimmäinen vaneriteollisuudelle myönnetty ISO-sertifikaatti. Kaikkien tehtaiden on määrä olla ISO-järjestelmän piirissä vuoden 1994 loppuun mennessä.

WISA, Wilhelmi ja Leijona

Vanerituotteiden rekisteröity tavaramerkki WISA merkitsee laajaa valikoimaa erikoistuotteita kuljetusväline- ja rakennusteollisuudelle sekä lukuisiin muihin käyttökohteisiin.

Lastulevyjen tuotenimi on Wilhelmi ja kuitulevyjen Leijona. Molemmat levyt menevät pääasiassa rakentamiseen ja kalusteteollisuuteen. Lastulevyn vuosittainen tuotantokapasiteetti on noin 300 000, kuitulevyn 150 000 kuutiometriä. Sahatavaraa valmistetaan vuosittain kolmella sahalla noin 250 000 kuutiometriä. Sahatavaran vientimarkkinointi tapahtuu koordinoitusti Kymmene-sahatavarana.

Schauman Wood Oy:n toimitusjohtaja on Risto Lähteenmäki. Vaneriteollisuus on jaettu kolmeen liiketoimintayksikköön, SBU:hun, joista vanerit kuljetusvälineiteollisuudelle-yksikön johdossa on Timo Heikkilä, vanerit rakennus- ja laivateollisuuteen Antti Suonranta ja vanerit erikoiskäyttöön Tiina Liesiö. Lastulevyteollisuuden johtaja on Matti Pitkänen, sahatteollisuuden Martti Iso-Kuusela ja kuitulevyteollisuuden Juhani Viitamo. Talousjohtaja on Lars Karlsson, hallinnollinen johtaja Henrik Nordström, tutkimusjohtaja Arto Juvonen, kaupallinen johtaja Paavo Ojanpää ja tuotantojohtaja Olavi Mikkola.

Konsernin liikevaihto on noin 3 miljardia markkaa, josta viennin osuus on noin 80 prosenttia. Henkilöstön määrä on noin 5 000. Pääkonttori on Lahdessa.

Toimitusjohtaja Risto Lähteenmäki uskoo suomalaisen vanerin tulevaisuuteen.

Betonoinnissa vanerin taivutuslujuus on avain hyvään lopputulokseen (vas.).

otto on myös käynnissä”, perustee Lähteenmäki sahojen imagon nousua.

Ympäristö kiinnostaa

Hän huomauttaa, että ISO-standardissa on mukana ympäristönsuojelu. “Sahoilla ja levytehtailta on menossa ympäristöauditointi. Vaatimuksia metsäluonnon monimuotoisuudesta pitää myönteisessä mielessä seurata ja elää ajan hermolla. Otamme mahdollisimman monessa paikassa esiin myös Plus-Metsä-käsitteen.”

Levytehtaiden yhteydessä toimiin voimaituksiin on hankittu parhaat mahdolliset puhdistuslaitteet sähkösuodattiminen ja pesureineen. Puupöly voidaan hyödyntää energiantuotannossa.

Levytuotteissa itsessään ei nykyään ole haitallisia aineita. “Lastulevyjen liimoista ei nykyään irtoa formaldehydiä enempää kuin puhtaasta puusta. Vanerissahan siirryttiin jo 60-luvun lopulla liimaan, jossa tätä ongelmaa ei ollut.”

Hyvä tulevaisuus

Lähteenmäki uskoo ETA-sopimuksen hyväksymisen vahvistavan suomalaisen mekaanisen metsäteollisuuden asemaa. Meillä on alan tarvitsemia järeää puuta. “Euroopassa käytetään vaneria 6 miljoonaa kuutiota ja sitä tuodaan 3 miljoonaa kuutiota”, valottaa Lähteenmäki kysyntänäkymiä.

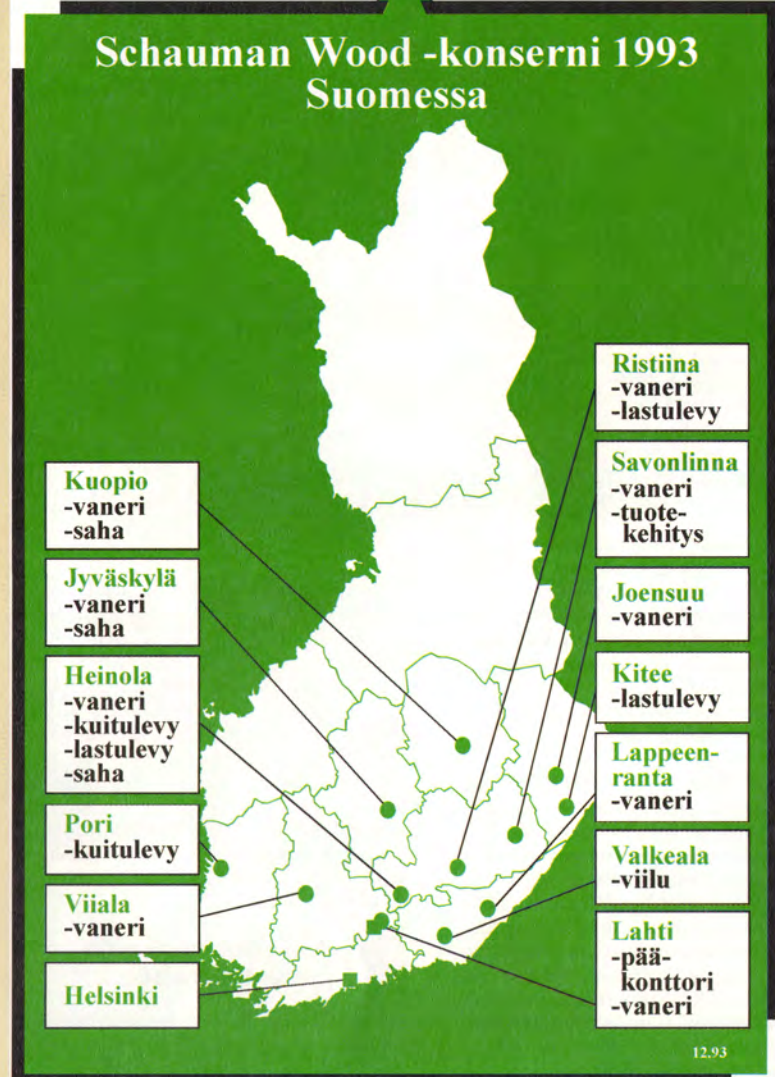
Hän uskoo myös tuotteen tulevaisuuteen. “On tehty paljon tuotekehitystä ja erilaisten jalosteiden kautta kulutusalueet ovat lisääntyneet.”

Schauman on perinteisesti tunnettu vanerintekijänä ja “vanerinsinöörien koulutuspaikkana”.

“Vanerintuntemuksen mukana on varmaan levinnyt myös Schaumanin henki.” Lähteenmäki otaksuu, että yhtiöläishenkeä ovat osaltaan muokanneet tehtaiden ja sahojen edustajien vuosittaiset yt-tapaamiset.

Kymmene-konserniin kuuluminen etuina Lähteenmäki näkee raaka-ainehuollon turvaamisen ja rahoituksen vahvuuden. Tunnettuuskin on etu. “Markkinoilla Schauman tunnetaan vanerista ja Kymmene suurena edistyksekkäänä metsäkonsernina. Näillä asioilla on suuri vaikutus uutta kauppaa tehtäessä.”

Puristimenhoitaja Jouni Asikainen pinnoittamassa kuusivaneria fenolifilmillä Schauman Woodin Lahden tehtaalla.

Schauman Wood -konserni:

Vaneritehtaat

Suomi:

Heinola Joensuu Jyväskylä
Kuopio Lahti Lappeenranta
Ristiina Savonlinna Viiala

Ranska: Malvaux S.A.

Lastulevytehtaat

Kitee Ristiina

Sahayhtiöt

Heinolan Aihiotuote Oy
Kuopion Saha Oy
Suomen Kuitulevy Oy, Heinola

Vanerinjalostus

Schauman Panels Ltd., Iso-Britannia

Omat markkinointiyhtiöt ja -yksiköt

Benelux-maat Britannia Espanja
Jordania Ranska Ruotsi
Saksa Tanska Turkki

Osakkuusyhtiöt, kotimaa

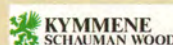
RWS-Engineering Oy (tekninen know how)
Tavastimber Oy Ltd (saha)

Osakkuusyhtiöt, ulkomaat

Ranska
Bois et Sciages de Sougy S.A. (saha)

Venäjä

Chudovo-RWS (vaneritehdas)

Schauman Wood -konserni 1993 Vuosittainen tuotantokapasiteetti (m³)

Schauman Wood Oy	Vaneri	Lastulevy	Sahatavara	Kuitulevy
- Heinola	45 000			
- Joensuu	45 000			
- Jyväskylä	70 000			
- Kitee		240 000		
- Kuopio	45 000			
- Lahti	35 000			
- Lappeenranta	75 000			
- Ristiina	60 000	75 000		
- Savonlinna	60 000			
- Viiala	35 000			
Heinolan Aihiotuote Oy			145 000	
Kalso-Teollisuus Oy	35 000 (viilu)			
Kuopion Saha Oy			120 000	
Malvaux S.A.	30 000			
Suomen Kuitulevy Oy		45 000		150 000
Schauman Wood	535 000	360 000	265 000	150 000
Kaukas Oy			400 000	
Wisaforest Oy Ab			235 000	
Kymmene	535 000	360 000	900 000	150 000

Tämä on vaneri

Vaneri on ainutlaatuinen puulevy. Se syntyy, kun sorvattuja puuviiluja liimataan ristikkäin. Tällainen valmistustapa antaa mahdollisuudet lukuisiin erilaisiin rakenteisiin.

Vaneriviilujen määrää voidaan vaihdella, samoin puulaatua ja rakenteita. Näin vaikutetaan vanerin lujuuteen ja jäykkyyteen. Vanerin ja muiden materiaalien yhdistelmät, esimerkiksi sandwich-rakenne, parantavat vanerin lämmön ja/tai ääneneristysominaisuuksia.

Levyn pinta saadaan vettähylykiväksi ja kemikaalikestäväksi valitsemalla tietynlainen pinnoite. Myös pinnan muut ominaisuudet, kuten kitka ja kulutuskestävyys, saadaan tarkoituksenmukaiseksi erilaisten pinnoitteiden avulla. Levy voidaan myös laho- ja homesuoja-

ta. Levyjen liimauksessa käytetään tavallisesti sään kestäviä liimoja.

Vanerin parhaat ominaisuudet, jäykkyys ja painoon nähden suuri lujuus, pääsevät oikeuksiinsa erityisesti kuljetusvälineiteollisuudessa. Viistejatketuilla, maksikokoisilla levyillä saadaan suuria saumattomia pintoja. Esim. betonoinnissa vanerin taivutuslujuus on avain hyvään lopputulokseen. Paras taivutuslujuus saavutetaan kokonaan koivuvaneriä tehdyllä levyllä. Pinnoitteena käytetyn fenolifilmin paksuutta kasvattamalla lisätään levyn kulutuskestoa ja käyttöikä.

Vanerin käyttömahdollisuudet ovat lähes rajattomat. Sitä käytetään huonekaluissa, urheiluvälineissä, leikkikaluissa — vain mielikuvitus asettaa rajat.

“Metsiin on aina jätetty

ylimääräisiä hakkaamattomia alueita”

Metsäneuvos Henry Kvist tuntee syvästi Kymen metsät. Hänen työrupeamansa yhtiön metsien ja puunhankinnan parissa alkoi 40- ja 50-lukujen taitteessa ja kesti 1980-luvulle saakka.

KVIST SAI esimakua ympäristöjärjestöjen toiminnasta jo 70-luvun lopulla jouduttuaan vastamaan julkisen sanan syytöksiin Repoveden avohakkuista. Kiistellyt alueet ovat nyt hyvässä kasvussa.

Kvistin aikana, 25 vuotta sitten, syntyi myös neljän metsäyhtiön yhteinen puunhankintayhtiö Tehdaspuu. Silloisesta neljästä osakkaasta on enää jäljellä yksi, Kymmene.

Kvist viettää Heli-rouvansa kanssa eläkepäiviään Lohjan maalaiskunnassa. Ympäristöasiat kiinnostavat edelleen perhettä - luontoa ja ympäristöä käsitteleviä julkaisuja on talossa runsaasti ja ympäristöjärjestöjen toimintaa seurataan mielenkiinnolla. Molempien mieli on kuitenkin pahoinnutunut Greenpeacen Der Spiegel -lehteen junailemasta, pohjoista metsänhoitoa arvostelevasta jutusta.

Pohjoismaat taitavat metsänhoidon

“Saksa on iso valtakunta, mutta katsoo asiaa pienesti. Siellä ei muisteta, että paras tuntuma metsänhoitoon on pohjoismaissa - Suomen lisäksi Ruotsissa. Me olemme varmasti tehneet pikkutunaroitinta, mutta meille ei pitäisi lähteä opettamaan, miten metsää pitäisi hoitaa ja hakata”, sanoo Kvist yli 40 vuotisella kokemuksella.

Kvist myöntää, että maassa oli myös vaihe, jolloin metsiä hakattiin rajusti. Silloin oli kurjaa olla kymiläinen — mutta se oli vain yksi vaihe.

Muitakin munauksia löytyy takavuosisilta — mutta ne eivät muuta hyvää kokonaisuutta.

Valtion metsänhoidon arvostelijoille Kvist kertoo, että metsähallitus sai sodan jälkeen uusia alueita hoitoonsa rajan taakse menetettyjen tilalle. Metsät saivat alkuvuosi-
na olla rauhassa.

Niukempien aikojen tultua oli pakko harkita hakkuita näissä hyötykäyttöön tarkoitetuissa metsissä — jotka olivat muuttuneet lähes aarniometsiksi.

“En usko, että he jyrkästi kieläytyvät eräiden aluiden säilyttämisestä, mutta eihän Suomesta pidä tehdä säästömetsää — metsän varassahan me elämme.”

Kaikkea ei hakattu

Kvist mainitsee, että hakkaamattomia alueita oli Kymilläkin mahdollisuus jättää vuosikausiksi maastoon, kun ei kertonut asiasta muille kuin alaisilleen — eikä tarkastaja

sattunut käymään paikalla. “Hoitoaluekohtaiset hakkuutulokset antoivat joka tapauksessa vuosittain riittävästi puuta.”

Kvistin mukaan toisaalta kuitenkin monasti unohdetaan, että sahan ja kirveen käyttö tuo maiseman todella esille.

“Minä itse en suurista avohakkuualueista pitänyt emmekä me muuallakaan niitä harrastaneet. Sittenhän mm. Lapista tuli tietoa suurien avohakkuualueiden riesoista ja niistä luovuttiin.”

Joutomaat tärkeitä ympäristölle

Kvist muistuttaa, että impedimentit eli joutomaat ovat aina liittyneet metsäosastojen metsäinventaariin, vaikka niille ei juuri ulotettu puunkorjuuta. Vesijätöt, rantahietikat, laajat kallioalueet, kivikkoisaaret, ojituskelvottomat suot ja kallioiden väliin jäävät pienet, mansikoita kasvavat luonnonniityt jäävät metsänhoidon ulkopuolelle.

“Ympäristön kannalta ne ovat kuitenkin tärkeitä ja ne on yleensä säilytetty, eikä niiden hoitoon ole tarvittu Greenpeacen apua”, huomauttaa Kvist.

Kasvu käyntiin pikaisesti

Kvist painottaa, että metsäosastolla otettiin hänen aikanaan aina metsänhoito vakavasti.

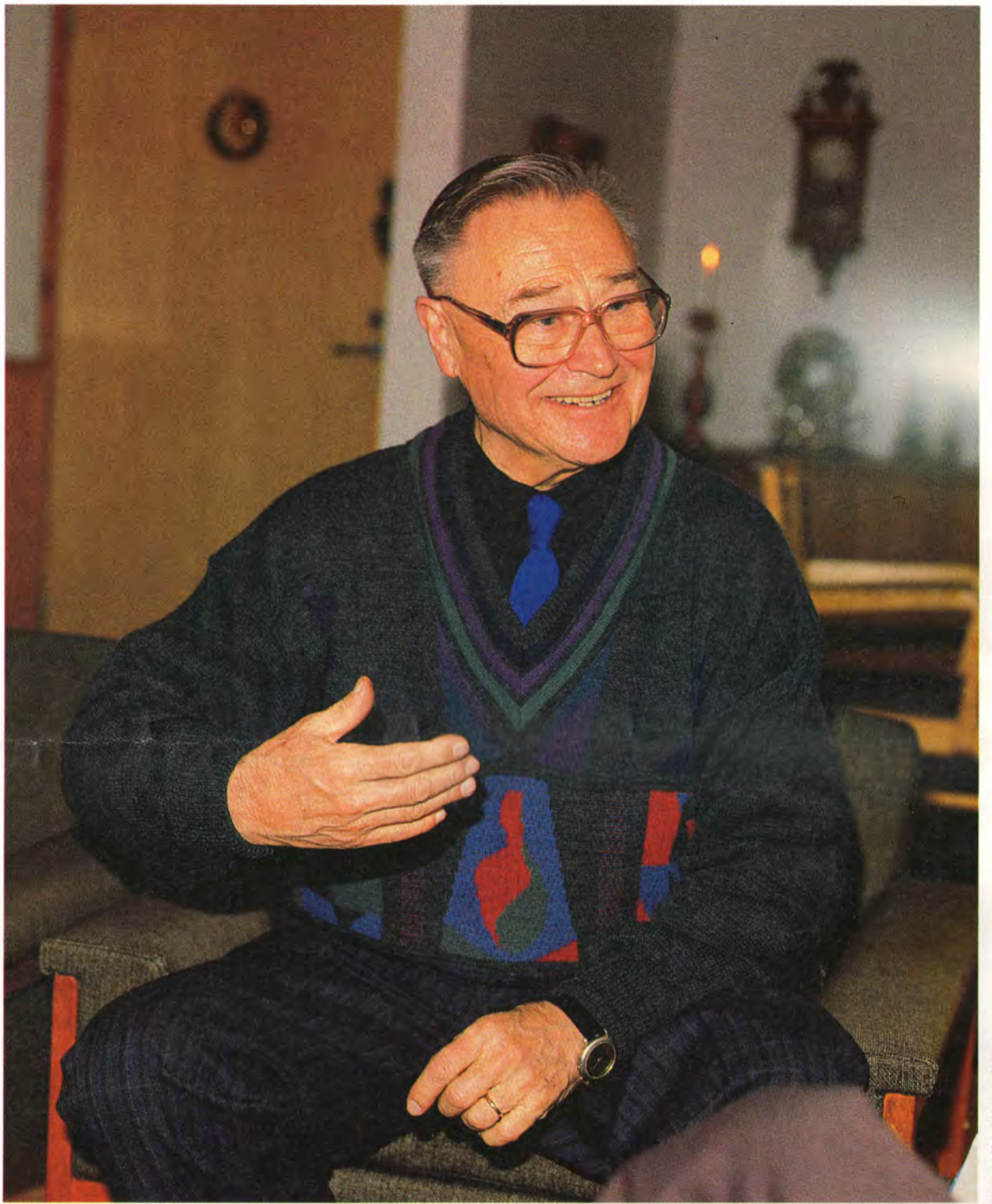
Metsäneuvos **Bjarne Bützov** oli monipuolisuudessaan myös fanaattinen hoitoihminen. “Piti varoa, ettei ryhtynyt tekemään mitään tyhmyyksiä. Hänen mielestään omat metsät olivat firmojen tärkein omaisuus, mikä ilmeni myös siinä, että jokainen paljaaksihakkuualue oli nopeasti palautettava metsän kasvulle.”

“Bützovin lyhytaikaisena seuraajana **Topi Heikkerön** jälkeen metsäpäällikkönä toiminut entinen ylimetsänhoitaja ja varametsäpäällikkö **Harry Willman** oli tyyliltään todellinen metsänhoitomies, eikä hänenkään aikanaan metsänhoidon tarpeista missään vaiheessa tingitty.”

Kymen metsissä liikuttiin paljon ja niiden kehitystä seurattiin tiiviisti myös hoitokartoista. Myös metsän uudistusten jälkeiset taimistoinventaarit käynnistettiin 1950-luvulla.

Näistä imettiin se tieto, jonka perusteella yhtiön metsät jaettiin hoitoaluekohtaisiin hakkuu- ja hoitolohkoihin. Ilman perusteellista pohjatietoa tämä ei olisi sujunut. Perustyö tapahtui sen jälkeen näiden puitteissa.

“Luulisin, että Tehdaspuun syntymässä osa yhteisestä toivotusta hyödyntä saatiin saatiin siitä, että Kymen metsänhoito ja Ahlströmin teknillinen osaaminen sekä Kaukaan kokemukset molemmista voitiin

Sekä metsäneuvos Henry Kvist että rouva Heli Kvist haluavat Uutiskymien välityksellä toivottaa kaikille kymiläisille ystävilleen rauhallista joulua ja hyvää uutta vuotta.

Kuva: Iiro Nurminen

saattaa laajempaan käyttöön.”

“Me käytännön puolella olimme myönteisesti iloisia Tehdaspuun syntymästä ja toiminnan tehostumisesta, mutta epäilimme alkuvaiheen käytännön vaikeuksia ja niistä syntyviä kustannuksia. Myöhemmät kokemukset ovat toki osoittaneet, että Tehdaspuun syntymisestä tuli erilaista hyötyä koko valtakunnan metsäsektorille.”

Tehdaspuun ensimmäiseksi toimitusjohtajaksi valittiin odotetusti tuttu mies, Topi Heikkerö. Hän johti uuden yrityksen syntyä ja kiinnitti alkuvaiheessa runsaanlaisesti väkeä eri tehtäviin.

Alussa, runsaan puunsaannin hyvänä aikana, asiat sujuivat. Sitten huomattiin organisaation raskaus ja henkilökuntaa jouduttiin eri vuosina vähitellen supistamaan yhdistämällä eri tehtäviä uudella tavalla. Asiaan kiinnittivät ensiksi huomiota vuorineuvokset **Casimir Ehrnrooth** ja **Kurt Swanljung**. Myös pääjohtaja **Mika Tiivolan** kanssa pidettiin palavereja organi-

saation supistamisesta.

Tienvarsille jäi varastoja

Perustamisvaiheesta on Kvistin mieleen jäänyt eräs paljon puhelinsoittoja aiheuttanut, ulospäin näkyvä häiriö.

Neljän eri toiminimen henkilöt olivat kukin eri tavalla pitäneet huolta puutavarakirjanpidostaan ja tiekartoistaan Tehdaspuun syntymiseen saakka.

Oli ymmärrettävää, ettei Tehdaspuun ensimmäinen puutavarakirjanpitäjä voinut saada kuljetuksista vastaavalle teknikolle riittäviä ohjeita kaikkien puiden toimittamiseksi oikeille omistajille. Näin osa kuljetettavista puista jäi teiden varteen.

Tämä häiriö, jota pahensi se, että myös ulkopuolisten puuvarastoja oli samojen teiden varsilla, poistui hiljalleen kokonaan. Se aiheutti kuitenkin jonkin verran saantovajasta, koska puu saapui vähän van-

hentuneena tehtaiden käyttöön.

Suuri käytännön etu saavutettiin Tehdaspuun puuvaihtojen tehostumisessa. Vaihtoja oli tehty ennenkin, mutta neljän yhtiön toimissa Tehdaspuussa ne kävivät entistä välttämättömimmiksi ja järkevimmiksi.

Tehdaspuun perustamisen myötä tasoitettiin neljän erilaista puuta käyttävän yhtiön ja yli 30 erilaista tuotetta tekevän tehtaan kuljetus-, laatu- ym. intressit hyvin lähelle toisiaan.

Tehdaspuun perustamisvaiheen keskusteluissa mukana ollut Enso jäi varsin pian hankkeen ulkopuolelle. “Kuitenkin sekä Enso että koko maan metsäteollisuus hyötyivät Tehdaspuun perustamisen aiheuttamasta puukaupan tervehtymisestä”, arvioi Kvist.

Tehdaspuun hajoaminen tuli metsäveteraanille yllätyksenä. “En olisi voinut aavistaa että nykytilanteeseen mennään näin nopeasti.”

Teksti: Reijo Virta

Koulutustoimikunnat keskustelivat viestinnästä

Tieto on turha, jos sen välittämistaito puuttuu, sanoi konsultti Otto Ukkonen johdattellessaan Kymin Paperiteollisuus Oy:hyn äskettäin perustettujen koulutustoimikuntien jäseniä pohtimaan viestinnän merkitystä tuloksenteossa. "Esimiehen ei tarvitse olla paras tietäjä, vaan paras erilaisten tietojen yhdistäjä. Moni suomalainen esimies näyttäisikin viisaammalta, jos puhuisi itse vähemmän ja saisi toiset puhumaan", pohti Ukkonen.

TOISAALTA sekä paljon puhujat että huonot kuuntelijat oppivat elämässä vähän.

Ukkonen jakaa viestinnän päivittäiseen- ja intensiiviviestintään. Molempia tarvitaan.

Päivittäinen viestintä on

- suunnittelematonta
- ei kovin vaativaa
- tapahtuu lyhyellä aikavälillä
- töiden organisointiin keskittyvää
- ohjeistamista

Intensiiviviestintä

- keskittyy tuloksellisuuden kannalta tärkeisiin asioihin
- tarkastelee asioita pitemmällä aikavälillä
- on syvällistä pohdintaa
- on suunniteltu tapahtuma

Ukkonen väitti, että suomalaisten esimiesten suhtautuminen intensiiviviestintään on joskus nuijaa ja vähättelevää, ja että esimies on usein liikaa äänessä. Info ylemissä tavoitteista on löysää.

Työntekijät puolestaan pystyvät analysoimaan menneen vuoden tuloksellisuuttaan varsin hyvin. Pääosa osaa keksiä parannuskeinoja työhönsä, mutta osa kertoo mieluummin ongelmista.

Lähivuosien näkymät

Ukkonen ennusti, että lähivuosina tarvitaan enemmän johtamista sammakkoperspektiivistä sekä sitä tukevaa valmennusta.

"Oppimisemme tapahtuu pääosin raa'an todellisuuden kautta, suora kohtaaminen on hedelmällisin tapa", mainitsi Ukkonen ja korosti erityisesti "torityöskentelyä". Siinä kaikki saavat lähestyä kaikkia, yli organisaatorajojen.

"Ylimmän tason näkyminen tehtaalla on halvin tapa motivoida väkeä", myönsi Ukkonen.

Ohivirtaavia johtamismalleja ei haluta ottaa käyttöön. Energiaa ei tuhlaeta selittelyyn ja puolusteluun, turhat tutkimukset, analyysit ja raportit lopetetaan.

"Yrityskulttuuri, arvot, moraalit

Intensiivisen työviestinnän pelisäännöiksi esimiehelle Ukkonen listaa mm. seuraavat:

- tasa-arvoisuus keskustelijoiden välillä
- vältä aikaa tuhlaavaa junnausta
- älä höpötä avoimuudesta vaan viesti avoimuutta synnyttävästi
- käytä kysyvää lähestymistapaa
- ole itse äänessä alle 50 prosenttia keskustelujasta
- rakentavan kritiikin esilleluo on tärkeää
- päätöksenteossa tarvitaan selkeä loppuristutus

ja etiikka syntyvät tuloksellisesta yhteistyöstä, ei juhlapuheista tai johdon tyrkytyksistä", ennusti Ukkonen.

Koulutusta järjestetään vain, mikäli tavoitteena on välitön ja päättäväinen soveltaminen käytäntöön. "Viestintävammaiset esimiehet ja teflontyyppit pistetään kuriin ja johtajat laitetaan opiskelemaan muun organisaation kanssa."

Ukkonen kritikoii laajoja organisaatioilmastotutkimuksia. Sen sijaan esimiesten pitää tietää osastoistaan enemmän.

Viimeksi mainittu väite herätti osanottajien keskuudessa hyvän keskustelun. Puolen päivän pituisen koulutustapahtumaan liittyi runsaasti osanottajien välisiä keskustelutilaisuuksia — koska mitään antamattomia perinteisiä ryhmätöitä on vältettävä.

Otto Ukkonen laitto viestintäpäivän osanottajat — nelisenkymmentä henkilöä — sekä keskustelemaan keskenään että vastaamaan kyselyihin.

*Joulu
ranskalaiseen
tapaan*

Vaikka ranskalaiset joulunvietotavat eroavatkin suomalaisista, niistä voi löytää myös monta yhtymäkohtaa. Pariisin myyntikonttorissa markkinatutkimus- ja viestintäasioita hoitava Frédérique Ichac kertoo perheensä joulunvietosta:

"RANSKASSA JOULU ON yksinomaan perheen juhla, työpaikalla sitä ei juuri huomaa. Olemme työssä aaton aamupäivän, mutta ilta-päivä on vapaata illan valmisteluja varten."

"Varsinainen joulunvietto alkaa meillä, kuten useimmissa muissakin ranskalaisperheissä, käynnillä messussa noin kello 21."

Messun jälkeen palataan kotiin ja pukeudutaan päivällistä varten. Tapana on pukeutua kirkkaita värejä välttämällä, mutta juhlavasti.

Frédérique Ichac

Sitten onkin aika kokoontua olohuoneeseen joulukuusen luo, nauttia lasillinen shamppanjaa ja ehkä hieman tutkia kuusen alle koottuja lahjapaketteja. Joulupukin käynti ei kuulu ranskalaiseen aattoiltaan.

"Lahjat voivat olla pieniäkin, mutta koska jokainen perheenjäsen antaa lahjan toiselleen, niitä on yleensä runsaasti", kertoo Frédérique.

Joulupäivällinen koostuu perinteisistä ruokalajeista, tarjolla on muun muassa hanhenmaksaa ja lohta, jälkiruokana suklaakakkua.

"Puolen yön aikaan avaamme lahjapaketit. Jos perheessä on pieniä lapsia, lahjojen avaaminen voi jäädä myös aamuun. Kahvin ja seurustelun merkeissä jouluyön vietto saattaa sitten jatkua kahteen, kolmeenkin asti aamulla."

Seuraava päivä, joulupäivä, on Ranskassakin vapaapäivä. "Sen sijaan suomalaisten viettäessä tapainpäivää me olemme jo palanneet työpaikoille."

Kreppi- paperista

tehtiin tuotteita moneen käyttöön

Keskusarkistosta löytyneiden tietojen mukaan kreppipaperin valmistus aloitettiin Kuusankosken Paperitehtaalla tammi-kuussa vuonna 1942.

PAPERINTUOTANNON jatkojalosteena syntyneitä kreppipaperia käytettiin jalkarätien, trasselin, alushousujen, sairaankuljetussäkkien, käsipyyhkeiden, lakanoiden, pöytäliinojen, esiliinojen ja paperilangan valmistukseen.

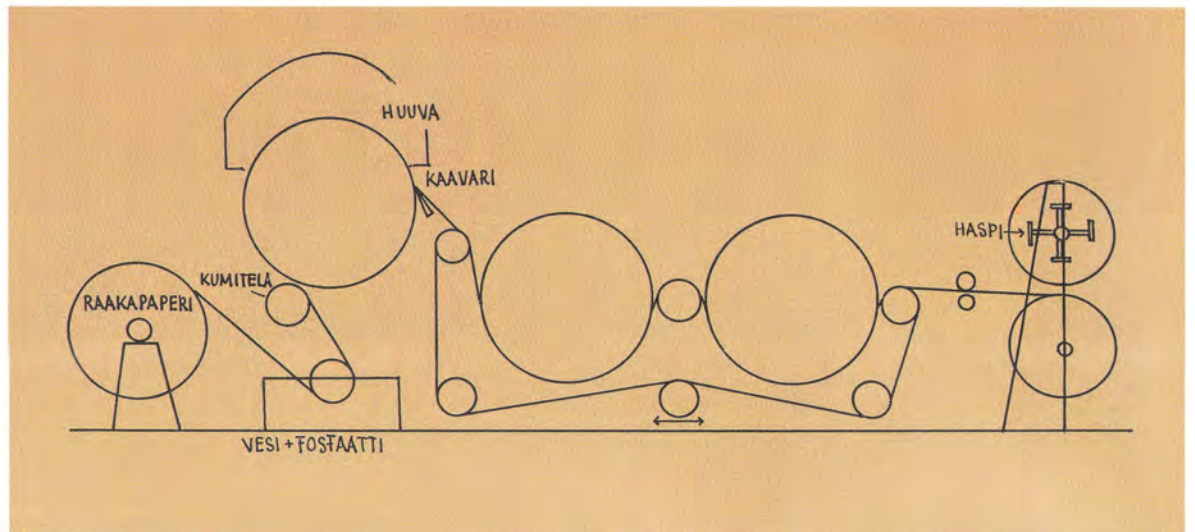
Osa kreppipaperista käytettiin myös mm. sairaankuljetussäkkien ja alushousujen valmistamiseen Saksan armeijalle, mikä kuitenkin lopetettiin vuonna 1944.

Kymin paperitehtaan jalostus-

osastolla kreppipaperista tehtiin noin kahdenkymmenen vuoden ajan, 1970-luvun alkuun asti vihreää Kymin konepöyhettä ja Kymella-nimistä valkoista käsipöyhettä.

Hyvälaatuisia ja imukykyistä konepöyhettä käytettiin koneverstailla ja autokorjaamoissa. Pohjapaperina oli 40-grammainen, puupitoinen MG-paperi. Lisäksi tuotantoon kuuluivat edelleen lautasliinat ja pöytäliinat.

Tarkistamattomien tietojen mukaan yhtiön paperitehtaalla olisi ollut kaiken kaikkiaan kolme krepikonetta. Jalostusosastolla viimeksi toiminut krepikonetta oli koottu vanhojen PK 1 ja 2:n osista. Koneen vuotuinen tuotanto oli noin 520

Vaikka Kymin paperitehtaalla tehtiin kreppipaperia noin 30 vuoden ajan, ei tuotannosta löydy paljoakaan tietoja eikä valokuvia. Muistitietoihinsa perustuvan kreppipaperikoneen rakennekuvan on piirtänyt eläkkeellä oleva käyttötekniikko Erkki Penttinen.

tonnia vuodessa. Tämä viimeinen krepikonetta pysähtyi vuonna 1972.

C- ja MG-paperin nykyiset PK 1 ja 2 ovat alkuaan oikealta järjestysnumeroltaan nrot 8 ja 9, jotka on rakennettu vuosina 1935 ja -36.

Käsityötä

Vuonna 1990 eläkkeelle jäänyt PK 1—2:n entinen käyttötekniikko **Erkki Penttinen** ei itse työskennellyt jalostusosaston kreppipaperikoneella, mutta muisti kuitenkin viereisessä konosalissa, jalostus-

osastolla, olleet krepikonetta hyvin.

Kreppipaperin valmistuksesta Penttinen kertoi, että "raakapaperi kasteltiin vesi-fosfaatinesteessä, minkä jälkeen se ohjautui kumitelan painamana kuivatussyliinteriin. Jonkin verran kuivahdettuaan oli vuorossa kaavari, jossa tapahtui krepkaus. Krepkauksen jälkeen paperi kulki kahden kuivatussyliinterin ja saksien kautta puustavalmistetulle haspille, johon kreppiraina ensin rullattiin.

Paperirainan puhtaaksileikattu leveys oli puolitoista metriä. "Ka-

verit nykäisivät rainan poikki pitkällä puukolla, joka oli tehty josta-kin kaavarista. Sitten paperi pasmattiin ja vietiin lavalla yläkertaan arkeiksi leikattavaksi."

Kreppipaperin pohjapaperina oli 40-grammainen, puupitoinen sulfiittimassa. "Sille oli ominaista, että se oli vähäliimaista."

Kreppipaperin valmistus oli 'käsityötä', jossa oli omat nikkinsä. "Ammattimiehiltä kävi työn alkaminen aamuisin nopeasti, mutta heti kun tuli vieraammat tekijät, tuli vaikeuksia."

Teksti: Irma Niemi

Äskettäin 86 vuotta täyttänyt Kymin paperitehtaan entinen jalostusosaston mestari Tulle Solio naurahtaa olleensa aina 'jalostuksen mies' — jo ennen yhtiön tuloaan.

ENSIMMÄINEN TYÖPAIKKA oli vasta toimintansa aloittaneessa Euran Paperi Oy:n jalostustehtaalla, jonne hän meni vuonna 1939 ylimestariksi. Vuotta myöhemmin hän siirtyi Valkeakosken paperitehtaalle valkopaperiosaston hoitajaksi.

"Valkeakoskelta siirryin Jämsänkoskelle ylimestariksi. Täkäläiseltä salimestarilta kuulin, että tänne olisi tulossa Amerikasta uusia jalostuskoneita ja kiinnostuin heti. Kymin paperit olivat jo silloin kuuluisia hyvästä laadustaan."

Diplomi-insinööri **Björn Sucksdorff** vastasi Solion kirjoittamaan kirjeeseen ja pyysi tutustumaan tehtaaseen. Vuonna 1947 Tulle Solio muutti Kuusankoskelle. "Ensimmäinen painokone tuli taloon vasta vuotta myöhemmin, 1948. Tämän jälkeen saimme arkkikäsi-pyyhekoneen, rullakäsipyyhekoneen ja vessapaperikoneen. 50-luvun lopulla tuli vielä nelivärefleksopainokone. Samoihin aikoihin pysäytettiin vanhempi kreppipaperikone, joka oli tehnyt we-paperia."

"Siitä vanhasta painokoneesta naurettiin, että siinä ei ole kuin runko oma — kaikki muu on Soliota. Se kun oli vähän huono kone, ja minä piirsin siihen uudet osat — rungon vaan jätin. Hyvä kone siitä tulikin."

Monipuolista tuotantoa

Tulle Solion tullessa yhtiön palvelukseen ajettiin jalostusosastolla kreppipaperia kahdella koneella kolmessa vuorossa. Tehtaalla krepipaperista tehtiin mm. patjoja ja

tyynypusseja.

Osastonsa myöhemmistä krepipaperituotteista Solio mainitsee vihreän konepöyhän, Kymella-käsipöyhäpaperin ja lautasliinat.

Kymella krepattiin valkaisu- ja sulfiittipaperista. Sucksdorffin Amerikasta ostamassa rullakoneessa oli itsessään pakotuskalenteri, jonka läpi jo krepattu paperi ajettiin, jolloin siihen presantui tietty kuvio.

Vessapaperia tehtiin arkkeina. Se oli sileää, kiiltävää, 21-grammaista MG-paperia.

Lautasliinapaperi oli 26-grammaista, pehmoista haapasulfiittipaperia. Lautasliinakone oli oma erillinen koneensa. "Kuvio oli pakotettu, mutta saatiin me värillisiäkin, neljää eri väriä."

Tulle Solio muistaa, että lautasliinalla oli hyvä kysyntä. "Kaupat olisivat ostaneet valkoista lautasliinaa vaikka kuinka paljon, jos sitä vaan olisi saatu niille toimitettua." Myös Venäjälle meni isoja, kymmenien miljoonien kappaleiden lautasliinatuotteita.

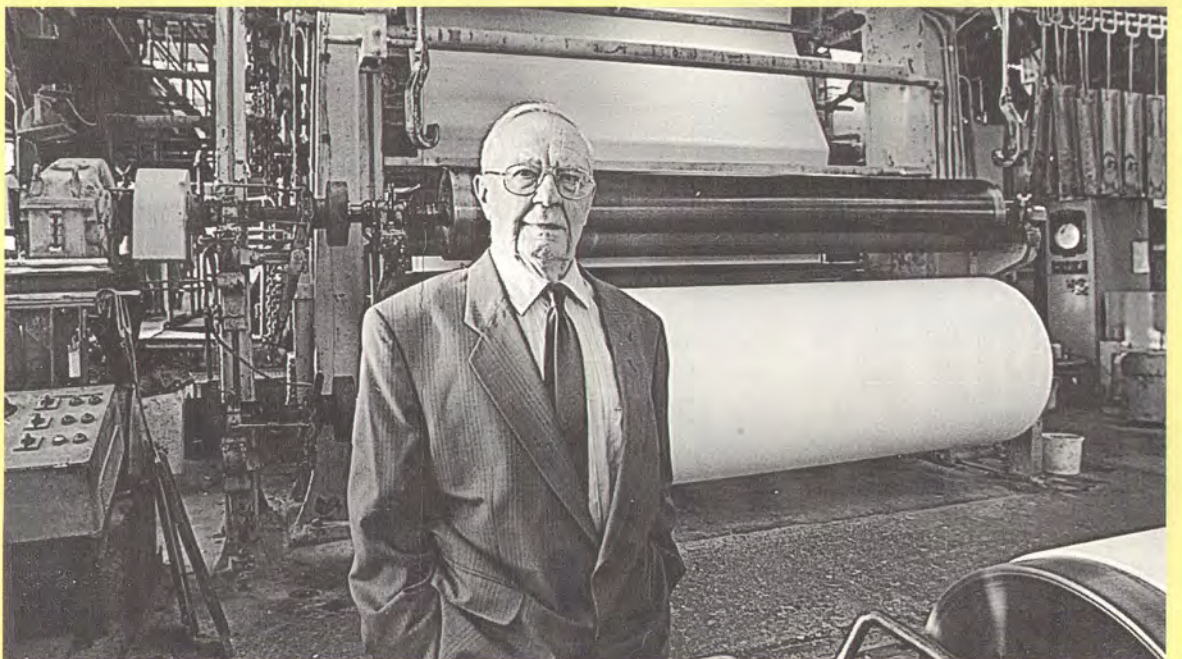
Kreppipaperituotantoa ei kehitetty

"Kun jenkkipöyhien tuuki ja präsisihuopa alkoivat loppuvaiheessa olla niin huonot, ettei niillä voinut ajaa markkinoille tarkoitettua paino- tai käärepaperia, siirryttiin paperikoneella ajamaan vielä pari vuotta vuorokaudeksi huonompaa paperia. Se sopi hyvin strasseliksi ja pyyhkeeksi", Tulle Solio muistelee.

"Täällä paperikoneet eivät kreppaneet — nykyisinhan jo paperikone krepkaa paperin kokonaan. Diplomi-insinööri **Trygve Wiklund** kyllä suunnitteli, että toisella jenkkipöyhällä olisi ajettu suoraan kreppejä, mutta sitten hän lähti pois ja ajatus unohdettiin."

'JALOSTUKSEN MIES' TULLE SOLIO:

Yhtiön paperit kuuluisia hyvästä laadustaan

Jalostusosaston entiselle mestarille Tulle Soliolle oli mieluisaa pistäytyä katsomassa entistä työympäristöä PK 1—2:lla. Hän ei ollut käynyt tehtaalla sitten eläkkeelle siirtymisensä jälkeen vuonna 1972.

"Kysyin myöhemmin diplomi-insinööri **Lars Sundströmiltä**, miksi tätä Wiklundin ajatusta ei toteutettu. Hän vastasi minulle, että jos jenkkipöyhällä ajetaan krepipaperia, niin sen jälkeen sillä ei enää saisi toisikiilto-paperia. Sylinterin pinta tulee niin karheaksi, että sillä ei enää kiiltävää paperia saakaan. Kone olisi pitänyt laittaa täysin kokonaan krepipaperikoneeksi."

Solio muistaa, että Wiklund oli erittäin innokas kehittämään jenkkipöyhien tuotantoa. "Kaikki putkethan hän kävi läpi ja suunnitteli jenkkipöyhien tuotantoa. Koneiden tuo-

tanto kehittyikin hänen ansiostaan, ja ajettiin uusia ennätyskysyksiä."

Kymin paperitehtaan jalostusosaston voimahahmona Solio pitää Björn Sucksdorffia. Hän arvelee, että Sucksdorff olisi suunnitellut myös tehtaan krepikonetta.

Tulle Solio ei muista toisen krepikonetta pysähtymisvuotta, mutta viimeksi käynyt krepikonetta lopetti hän mukaansa toimintansa marraskuussa 1972, jolloin myös hän itse jäi eläkkeelle. Saman vuoden lopussa päättyi koko jalostusosaston toiminta.

"Tuotannon myynti kuitenkin

lopetettiin jo aikaisemmin, koska koneella oli vielä runsaasti tilauksia varastossa odottamassa toimitusta."

Jalostusosaston painokoneiden päätuotteista Solio mainitsee tärkeimpänä matkalaukkupaperin, jota myytiin erityisesti Etelä-Afrikkaan. Venäjälle toimitettiin isoja erä rahkajuustokäärepaperia, joka painettiin erikoisvärein Mäntän paperitehtaan toimittamalle pergamenttipaperille.

Muita painotuotteita olivat mm. pöytä- ja lautasliinat, sekä erilaiset käärepaperit.

Kuva: Irma Niemi

Hilda Kalenius täyttää 100 vuotta joulupäivänä 25.12.

HILDA KALENIUS 100 VUOTTA

Lämpimät onnittelumme

“Voi, kyllä ne on minuu puhuttaneet — kotona, ja patruunan pytinkiinkin min hakivat kerran. Aina kysyvät, että mitenkä näin vanhaks voi elääkään. Niille sanon, että kovaa työtä olen tehnyt koko ikäin, ja syönyt rasvaista kunnan ruokaa”, tuumaa Hilda Kalenius, joka täyttää joulupäivänä 25.12. sata vuotta.

MONISTA HAASTATTELUISTA huolimatta Jaalan vanhusten palvelukeskuksessa asuva Hilda Kalenius jutustelee kuitenkin mielellään kuulumisiaan. Ajatus puikahda usein ajassa vuosikymmeniä taaksepäin, tarinoidessa vilahtavat lapset ja lapsenlapset, jo viidessä polvessa.

Hilda Kalenius siirtyi Verlan kotitalostaan kunnan palvelukeskuksen viitisen vuotta sitten. Siellä on

hänen mielestään hyvä ja turvallista olla. Päivä kuluu ystävien kanssa 'haastellessa', ruokailut ja lepoheikki vievät oman aikansa. Vaikka hän vielä jaksaa kävellä ilman apua, eivät voimat enää riitä retkiin ja harrastepuuhiin.

Jaalassa syntynyt ja asunut Hilda Kalenius lähti ensi kerran töihin 7-vuotiaana lapsenlikaksi talolliselle, sen jälkeen olivat vuorossa piikatyttövuodet. Vuonna 1911 hän meni töihin Verlan pahvitehtaalle ja oli siellä muutaman vuoden naimisiin menoonsa saakka. Vuonna 1941 hän aloitti uudelleen työt pahvitehtaassa ja oli siellä eläkkeelle siirtymiseensä vuoteen 1955 asti.

100-vuotismerkkipäiväänsä ja joulua Jaalan kunnan vanhin asukas odottaa rauhaisalla mielellä. Merkkipäivävastasto on tapahtumapäivänä 26.12. klo 13—15 palvelukeskuksessa.

Anssi Pälvisalosta keilamestari

Kuva: Leo Silén

Keilakisan mitalimiehet: hopeaa Ari Järvinen (vas.), kultaa Anssi Pälvisalo ja pronssia Juhani Karvonen.

14. joulukuuta pidetty Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtaitten keilamestaruuskisa oli kymiläisten juhlaa. Vuoden 1993 keilamestaruuden voitti Kymin Anssi Pälvisalo. Toiseksi tuli Ari Järvinen ja kolmanneksi Juhani Karvonen, kumpakin Kymiltä.

Tulokset: 1. Anssi Pälvisalo Kymi 1230, 2. Ari Järvinen Kymi 1181, 3. Juhani Karvonen Kymi 1158, 4. Pentti Sippu Kymi 1141, 5. Pertti Halonen FinnPer 1133, 6. Heikki

Jokinen Kymi 1129, 7. Martti Salonen Kymi 1106, 8. Lasse Ahlroth Combitrans 1082, 9. Kari Vuorinen Kymi 1077, 10. Arvid Kauppinen Kymi 1006, 11. Helena Karvonen FinnPer 948, 12. Esko Eskelinen Kymi 945, 13. Jouni Punnonen Kymi 856.

Kilpailun neljä parasta kymiläistä muodostavat Kymin Paperiteollisuus Oy:n joukkueen vuoden 1994 firmakeilailun SM-kisoissa.

TUNNUSTUSPALKINNOT MATTI PUUSTISELLE JA KLAUS ENWALDILLE

Mukava yllätys opiskelujen päätteeksi

Satavuotissäätiön tunnustuspalkinnolla on perinteisesti haluttu huomioida mm. apurahansaajien pitkäjänteinen opiskelu ja itsensä kehittämisen.

TÄMÄN VUOTISTEN säätiön valtuuskunnan myöntäminen 5 000 markan arvoisten tunnustuspalkintojen saajista on toinen Finnish Chemicals Oy:n palveluksessa oleva automaatioteknikko **Matti Puustinen**, joka valmistui teknikoksi Hämeenlinnan teknillisestä koulusta vuonna 1992. Toisen tunnustuspalkinnon sai Lappeenrannan teknillisessä korkeakoulusta diplominsinööriksi viime kesänä valmistunut kunnossapitoinsinööri **Klaus Enwald** Kaukas Oy:n Voikkaan tehtaalta.

Säätiön apurahoilla oli ollut kummallekin miehelle opiskeluvuosina tärkeä merkitys. Nyt saamastaan tunnustuksesta he olivat iloisesti ylättyneitä.

Matematiikka teetti eniten töitä

Matti Puustisen, 50, aikaisemmas- ta työn ohessa suorittamassa tutkinnosta työtekniikoksi oli ehtinyt vierähtää jo likemmä 20 vuotta, kun hän innostui uudelleen opiskelemaan.

Finnish Chemicalsilla hän on työskennellyt mittarikorjaajana ja erilaisissa työnjohdollisissa tehtävissä. Automaatioteknikoksi hänet nimitettiin syyskuussa.

Puustinen kertoo, että alkusyksäyksen opiskelun aloittamiselle antoivat vuonna 1989 tyttären loppuvaiheessa olevat opinnot: kannustaakseen tyttöä hän lupasi itsekin aloittaa opiskelun. Tähän löytyikin

mahdollisuus Hämeenlinnan teknillisen oppilaitoksen konetekniikan opintosuunnalta.

“Yllätyksekseni minut hyväksyttiin pääsykokeisiin, jotka vielä sitten läpäisin. Kolme vuotta siinä sitten meni — hikoillessa enempi tai vähempi. Hämeenlinnassa kävin joka toinen viikonloppu ja neljästi vuodessa olin siellä viikon. Tällainen opiskelumuoto sopi minulle hyvin.”

Hän kertoo, että eniten töitä opiskeluvuosina tuotti matematiikka, josta aikaisempien kouluvuosien tiedot olivat jo päässeet unohtumaan. Ylivoimaisia vaikeuksia ei kuitenkaan ollut.

Säätiö on tukenut Matti Puustisen opiskelua lähes kaikkina opiskeluvuosina ja hän arvostaa saamaansa tuen korkealle.

Vaikka opiskelu vei lähes kaiken liikenevän ajan, löytyi jostakin vielä hetki harrastuksille: tennikseen ja kuntourheiluu.

Kaikesta vapaa-ajasta joutui luopumaan

“Koska en ollut prosessialan insinööri, askarrutti täysin toisenlaisen alan opiskelusta selviäminen. Sain kuitenkin koulun taholta rohkaisua ja päätin aloittaa. Kursin ohjelmaa jopa muutettiin minun ja parin muun kaverin vuoksi lisäämällä siihen kemian opetusta”, Klaus Enwald, 30, kertoo.

Voikkaan tehtaalla kunnossapito-osastolla kehitysinsinöörinä työskentelevä Klaus Enwald valmistui diplomiinsinööriksi viime kesänä Lappeenrannan teknillisestä korkeakoulusta, jossa hän opiskeli täydennyskoulutuskeskuksen paperitekniikan koulutusohjelman. Aikaisemmalta koulutukseltaan hän oli tuotantotalousinsinööri Kotkan teknillisen opis-

Matti Puustinen

ton konetekniikan osastolta.

Vuoden 1990 alussa alkanut tiivis luento- ja tentti-aika päättyi keväällä -92. Tämän jälkeen alkoi harjoitus- ja diplomityövaihe, jonka hän suoritti Voikkaan tehtaalla.

Diplomityön aihe oli painelajitelun optimointi uudella hiomolla, ja siinä saatiin Enwaldin mukaan hyviä tuloksia aikaan.

Toukokuussa valmistuneen diplomityön päävalvojana Voikkaan tehtaalla oli hiomopäällikkö **Pekka Valokari**, jonka lisäksi valvojina olivat kehityspäällikkö **Teuvo Honkanen** ja tuotekehitysinsinööri **Markku Ora**.

Kolmevuotinen aherrus on nyt takanapäin, ja Klaus Enwald pystyy tarjoamaan työnantajalleen varsin edustavan sekoituksen kone- ja prosessitekniikan ammattialoja.

“Opiskelun ja siinä esiin tulleiden asioiden ansiosta pystytyn hoitamaan työssäni tiettyjä tilanteita nyt eri tavalla”, hän miettii.

Enwald sai säätiöltä tukea opiskeluunsa kaikkina kolmena vuotena. “Vaikka apurahat eivät olleet suuria, oli niillä todellisiin kustannuksiin perustuvina tärkeä merkitys. Tunnustuksen, apurahan, saaminen on myös hyvin kannustavaa. Arvostan erittäin suuresti lisäksi sitä järjestelmällisyyttä, jolla niitä on annettu kaikkina vuosina.”

Hän kertoo, että rankinta opiskelussa oli tiivis aikataulu. Kaikelta vapaa-ajasta ja harrastuksista joutui luopumaan.

Klaus Enwaldin mieluisin harrastus on tällä hetkellä suunnistus. Muiksi harrastuksikseen hän mainitsee kuntoliikunnan sekä vanhojen aseiden keräilyn ja rakentamisen.

Klaus Enwald

Jukka Renko (oik.) ja Kai Segerstahl luovuttivat 5 500 markkaa sairaalan johtavalle lääkärille, Jürgen Schumacherille ja osastonhoitaja Marja Rautiaiselle.

KYMIN VIRKAMIESKLUBILTA

Rahalahjoitus sairaalan lastenosastolle

KYMIN VIRKAMIESKLUBIN tämänvuotisessa vuosijuhlissa 19. marraskuuta järjestettiin arpajaiset, joista saadut varat lahjoitettiin kokonaisuudessaan Kuusankosken aluesairaalan lastenosaston hyväksi. 5 500 markan suuruisen lahjoituksen kävivät luovuttamassa yhdistyksen puheenjohtaja **Kai Segerstahl** ja klubimestari **Jukka Renko**.

Sairaalan johtavan lääkärin **Jürgen Schumacherin** mukaan summa käytetään uuteen laitteeseen, jonka hankintahinta on noin 30 000 markkaa. Sairaalan lastenosaston hyväksi tulleilla lahjoituksilla on keskeinen merkitys, ilman niitä jäisi moni tärkeä laite hankkimatta.

Tämän vuoden aikana on lahjoituksina saatu yhteensä noin 100 000 markkaa. Varoilla on hankittu uusia laitteita ja parannettu

osaston potilasviihtyvyyttä.

Virkamiesyhdistyksen arpajaisien pääpalkintona olleen laivamatkan Tukholmaan olivat lahjoittaneet Silja Line ja Suomen Matkatoimisto Kouvolasta. Pääpalkinnon voittajalla rouva **Ulla Åkermarckilla** Kauniaisista oli todella arpaonnea, sillä matkan lisäksi hänen arvalleen osui lohdutuspalkinnoksi tarkoitettu shamppanjapullo. Paikakunnalla vierailulla ollut rouva Åkermarck on entisiä kuusankoskelaisia. Hänen isänsä **Hugo Granlund** toimi aikoinaan myyntipäällikkönä Kymillä.

Juhlissa esiintynyt laulajatar **Marja Toppinen-Schumacher** lahjoitti niin ikään esiintymispalkki- onsa arpajaiskassaan. Koskelassa pidettyyn tilaisuuteen osallistui noin 130 henkeä.

ELÄKKEELLE

Kymin Paperiteollisuus Oy

Työnjohtaja **Alpo Kontio** tekninen osasto (32 palvelusvuotta), vuoromestari **Martti Laitinen** PK 7—9 (41), pastanvalmistajan varamies **Risto Simos** C-osasto (24).

Kaukas Oy

Siistijä **Oili Hahl** Vo puhtaanapito (24), II-hioja **Alpo Inkilä** Vo puuhiomo (26), viilaaja **Teuvo Vanhalakka** Vo koneosasto (42).

Voikkaalle jalkapallokultaa

Kaukas Oy:n Voikkaan paperitehtaan joukkue voitti SM-kultaa jalkapallon työpaikkajoukkueiden IV:ssä SM-turnauksessa Tampereen Pirkkahallissa 4.-5.12. Turnauksen parhaaksi maalivahdiksi nimettiin Voikkaan **Ari Vuorinen**.

Voikkaan joukkueessa pelasivat: Ari Forsell, Antti Kansikas, Vesa Koskinen, Juha Kukkola, Jari Käppä, Jouni Luoranen, Matti Laaksonen, Janne Lindberg, Jorma Mäkelä, Petri Salminen, Petri Selkee, Juha Sipola, Marko Sipola, Vesa Volanen ja Ari Vuorinen.

Sisäisen postin osoitteisto muuttuu

Kymin Paperiteollisuus Oy:n sisäisen postin osoitteisto muuttuu.

Uudistuksessa käytetään pohjana olemassaolevaa tavara-asemanumerointia niin, että joissakin osoitteissa tavara-aseman numero ja tuleva postipaikan numero on sama. Esimerkiksi keskuskonttorin postipaikka sekä tavara-asema on KY 11. Joitakin postipaikka-asemia numeroidaan uudelleen.

Osoitteiden muutoksella pyritään lyhentämään ja selventämään käytössä olevia osoitteita.

Muutos tapahtuu ensi vuoden alkupuolella, tarkka ajankohta ilmoitetaan erikseen. Lisätietoja asiasta antaa **Maili Hatvala**, puh. 2228.

VALMENTAJA KARI HENTTU:

Jääkiekossa eletään täysillä

“Koko peliajan tapahtuu. Valmentaja elää pelin yhdessä pelaajien kanssa, ja pystyy vaikuttamaan tilanteisiin. Jääkiekossa on pakko elää täysillä, kun on kerran mukaan lähtenyt.”

KYMIN tehdaskuljetusosastolla autonkuljettajana työskentelevä **Kari Henttu** on kouvolalaisen jääkiekkoseuran, KooKoon, juniorivalmennuspäällikkö. Hän tehtäviinsä kuuluu juniorivalmennuksen kartoittaminen, valmentajasopimusten tekeminen ja koko seuran valmennustoiminnan suunnittelu. Kesken kautta tehtävät laajenivat yllättäin, sillä edustusjoukkueen valmentajavaihdoksen takia seuran johtokunta pyysi häntä uuden venäläisen päävalmentajan pariin.

“Tässä vaiheessa, kun töitä on tehty yhdessä pari viikkoa, on kaikki mennyt hyvin. Toivottavasti sama linja jatkuu — ratkaisupelit

mentajatutkintoon vuonna 1992.

Hentun mukaan oleellinen osa monivaiheista valmentajakoulutusta on mm. organisaattori-johtajuuskoulutus. Huippuvalmentajatutkinnon suorittaminen kestää pari vuotta.

“Jos meinaa valmentaa korkealla tasolla, vaatii se myös sitä vastaavan koulutus pohjan”, hän toteaa.

Aikuisten ja nuorten valmennus erilaista

“Junioreiden ja aikuisten valmentaminen eroaa toisistaan täysin. Juniorivalmentajan pitää olla sekoitus opettajaa, demokraattinen ja vähän pehmoisin. Edustusjoukkueessa pehmoilinja ei käy lainkaan, vaan tyylin pitää olla kovempaa.”

Kari Henttu selvittää, että kun lapsia tulee mukaan seuran junioritoimintaan, heille tehdään selväksi, ettei jääkiekko saa olla heidän

edustusjoukkueiden valmennustoiminnassa jo reilun kymmenen vuoden ajan.

Jääkiekkoliitolle tekemistään luottamustoimista hän mainitsee mm. 15-vuotiaiden maajoukkueiden valinnat Vierumäellä. “Suomi on jaettu yhdeksään jääkiekkoalueeseen. Jokaiselta alueelta kootaan vuosittain omat aluejoukkueet, joista parhaat pelaajat kutsutaan Vierumäelle ns. kartoitustilaisuuteen maajoukkue-ehdokkaiden valintaa varten.”

Kari Henttu on myös valmentanut aluejoukkueita ja Suomessa pidetyissä jääkiekon MM-kisoissa hän on kuulunut Jääkiekkoliiton kisaorganisaatioon.

Ajatukset palaavat usein jälle

Jääkiekkoharjoitukset ja pelit kuuluvat Kari Hentun jokapäiväiseen ohjelmaan. Harrastuksille ei jää

Kari Henttu (oik.) on pitkään ollut erilaisissa valmennustehtävissä KooKooissa. Kesken kuluva pelikautta hän sai yllättäen hoitaakseen myös seuran edustusjoukkueen kakkosvalmentajan tehtävät.

ovat vielä edessäpäin.”

Huippuvalmentajan koulutus

KooKoon toiminnassa Kari Henttu on ollut mukana seuran perustamisesta vuodesta 1965 lähtien.

“Jääkiekko on aina ollut ykköslajini, vaikka seuraan muutakin urheilua. Juniorivuosiinani pelasin aktiivisesti. Myöhemmin perheen perustamisen aikoihin pelaaminen kuitenkin jäi. Oman esikoispojan peli-innostuksen myötä siirryin seurassa valmennuspuolelle.”

Henttu on ollut mukana erilaisissa valmennustehtävissä KooKooissa 70-luvun alusta lähtien, jolloin hän suoritti ensimmäiset valmentajan kurssinsa. Tämän jälkeen ovat seuranneet Jääkiekkoliiton erikoisvalmentajakoulutukset tutkintoihin, jotka päättyivät huippuval-

elämänsä ykkösasia. Ensimmäiselle tilalle asetetaan koulu, sitten koti ja vasta viimeiseksi tulevat harrastusasiat, jääkiekko.

Juniorijääkiekkoilun voi aloittaa jo hyvin 5-vuotiaana. Lapselle on helpompaa jatkossa, mitä nuorempana hän on kiekkoilun aloittanut.

Ensimmäinen askel junnujääkiekkoilussa on kiekkokoulu. 7—8-vuotiaina heistä tulee F-junioreita, ja tästä eteenpäin kahden vuoden jaksoissa E-, D-, C-, B- ja A-junioreita.

“Jokaisella ikäryhmällä on omat erityistarpeensa, jotka on huomioitava valmennuksessa. Tärkeintä on, että nuori viihtyisi harrastuksessaan ja hänellä olisi kivaa.”

Luottamustehtäviä

Henttu on ollut mukana KooKoon juniorijoukkueiden, samoin kuin

enää aikaa.

Henttu tunnustaa, että jääkiekko — harjoitusohjelmat, palaverit-seuraa ajatuksissa mukana autonrattiin, kotiin. “Ei tätä voi enää pelkäksi harrastukseksi sanoa, vaan harrastuspohjaiseksi toiseksi työksi.”

Hän kertoo, että nuorimman pojan tenniksen seuraaminen ja peleissä mukana olo auttaa irtautumaan jääkiekosta. Kesällä puolestaan golf saa mukavasti rentoutumaan.

Valmentajana parhaiksi muistokseen hän mainitsee A-junioreiden nousun mestaruussarjaan 80-luvun alussa. Junioreiden kanssa tehdyt pelimatkat ulkomaille: Kanadaan, Itävaltaan, Saksaan, Venäjälle, Sveitsiin, Ruotsiin ja Tšekkoslovakiaan ovat olleet myös mielenkiintoisia kokemuksia.

JÄRJESTÖT

Paperiliiton Kuusankosken os. 19

Henkilövalinnat

Osasto 19:n puheenjohtajana jatkaa **Pentti Vainio**.

Tiedotus sihteeri on Ilmari Jokinen, koulutus- ja kulttuurisihteeri Arto Tiihonen, liikuntas sihteeri Tenho Kukkola, loma-asiamies Erkki Mikkilä, nuorisosihteeri Juha Nahkuri. Tasa-arvojooston puheenjohtajana toimii Irma Ojala ja arkistinhoitajana Kauko Vauhkonen.

Toimikunta

Osaston toimikuntaan vuodelle 1994 valittiin varsinaisiksi jäseniksi: Timo Andersson (varajäsen Pauli Gardemeister), Seppo Hirvi (Jorma Sorsa), Hannu Muukka (Timo Laine), Pentti Mäkelä (Arto Paju), Kari Niemi (Anja Tarkiainen), Mauri Laurila (Hannu Simola), Irma Ojala (Hannu Lamminaho), Matti Ingimaa (Seija Suur-Nuuja), Pertti Lepola (Raino Laine), Eero Jaakola (Pekka Sipiläinen).

Toimikunnassa vaihtui yhteenä kuusi jäsentä.

Kuusankosken Metallityöväen os. 19

Henkilövalintoja

Kuusankosken Metallityöväen Ammattiosasto 19 ry. on 16.11. pitämässään syyskokouksessa valinnut puheenjohtajakseen **Tapio Koskinen**.

Toimikunnan varsinaisiksi jäseniksi valittiin: Mauri Vesala, Hannu Pääkkönen, Harri Meriluoto, Hannu Lehtinen, Pekka Manninen, Pekka Pöysä ja Hannu Laitinen. Varajäseniksi valittiin Esa Valkonen, Heikki Silvonen ja Hannu Silvonen.

Osaston tilintarkastajat ovat Toivo Hannola ja Eino Salmi, varalla Unto Karonen ja Martti Askola.

Piirijärjestön edustajaksi valittiin Heikki Silvonen, varalle Pentti Manninen.

Sopimusalan edustajistoon kuuluvat Tapio Koskinen ja Pentti Manninen.

SAK:n Paikallisjärjestöön valittiin Harri Meriluoto, Petteri Koskinen ja Mauri Vesala. Varalle Hannu Pääkkönen, Pekka Manninen ja Hannu Lehtinen.

100-VUOTISSÄÄTIÖ TIEDOTTAA

Henkilövalintoja

Vuoden 1994 hallintoa ja tilinpitoa tarkastamaan valittiin säätiön valtuuskunnan kokouksessa 23.11. **Oiva Rautjärvi** Kuusankoskelta ja ekonomi **Katri Hakkarainen** (KHT) Hyvinkäältä. Heidän varamiehikseen valittiin **Kari Palmumaa** ja **Heikki Salminen** (HTM), molemmat Kuusankoskelta.

Kymmene Oy on nimennyt säätiön tilintarkastajaksi vuodeksi 1994 nykyisen tilintarkastajan, ekonomi **Vilho Suojalehdon** (HTM) ja hänen varamieheksen nykyisen varamiehen, ekonomi **Seppo Sahalan** (HTM).

Itsenäisyyspäivän kunniamerkkejä kymiläisille

Tasavallan presidentti on myöntänyt itsenäisyyspäivän kunniamerkit seuraaville Kymin Paperiteollisuus Oy:n palveluksessa oleville henkilöille:

Suomen Leijonan ritarimerkki: tehtaanjohtaja **Pekka Koivisto** sel-lutehdas.

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi: kehityspäällikkö **Irma Lindberg** tutkimuskeskus.

Suomen Valkoisen Ruusun 1 lk:n mitali kultaristein: Arkistopäällikkö **Juhani Järvi**

(kuollut) keskusarkisto ja apulaiskonttoripäällikkö **Jonna Mäkilä-Lundberg** konttorihallinto.

Suomen Valkoisen Ruusun 1 lk:n mitali: käyttötekniikko **Into Rinne** ja konekunnossapitoinsinööri **Pentti Tiihonen** sellutehdas sekä rullapakkauskonenehoitaja **Oili Voutilainen** hienopaperi.

Suomen Valkoisen ruusun mitali: asentaja **Lasse Lojander** ja koneenhoitaja **Pertti Tyynelä** C ja MG-paperi.

Avustuskassa tiedottaa

Kassankokous

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinainen kassankokous pidettiin torstaina 25.11.1993 Voikkaan seuratalossa.

Kokouksen puheenjohtajana toimi **Toivo Hannola**. Erovuoroisista hallituksen jäsenistä valittiin uudelleen **Kalle Hautamäki** ja **Risto Kärkkäinen**. Lisäksi valittiin uudeksi jäseneksi **Irma Ojala**.

Tilintarkastajiksi valittiin edelleen **Heikki Helminen** ja **Jorma Lehtonen** sekä **Vilho Suojalehto**. Varatilintarkastajiksi valittiin uudelleen **Tuure Ainikkamäki** ja **Oiva Rautjärvi** sekä **Olavi Sommarberg**.

Työnantajia edustaa hallituksessa edelleen **Eero Miettinen** ja varamiehenä **Jorma Virtanen**.

Eläkeläisten hautausavustus päätettiin säilyttää ennallaan eli 1 250 markkana.

Lisäksi käsiteltiin hallituksen esitykset kassan sääntöjen muuttamiseksi. Muutosesityksen hyväksyttiin voimaantuviksi esitetysissä muodossa 1.3.1994 lukien. Voimaantulo edellyttää, että sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyy päätetyt muutokset.

Sääntömuutoksista jäsenmaksun alennus toteutetaan kuitenkin jo ennen 1.3.1994 hallituksen saatua kassankokoukselta siihen valtuudet. Alennus on tarkoitus toteuttaa työntekijöiden osalta aikaisintaan palkkakaudesta 25/93 lukien. Elä-

keläisten osalta toteutus on aikaisintaan mahdollinen vuoden alusta. Työntekijäjäsenien jäsenmaksu alenee 1,57 %:sta 1,35 %:iin ja eläkeläisjäsenien 1,9%:sta 1,8%:iin.

Korvaustilastotietoa

Kassan kokonaiskorvaukset tammi-lokakuun ajalta olivat noin 11,4 miljoonaa markkaa. SVL-korvausten osuus kokonaiskorvauksista oli 7 miljoonaa markkaa ja lisäetuuskorvausten osuus 4,4 miljoonaa markkaa.

SVL-korvauksissa oli laskua 3 miljoonaa markkaa ja lisäetuuskorvauksissa sen sijaan nousua noin 0,3 miljoonaa markkaa edellisen vuoden vastaaviin arvoihin verrattuna.

Päivä-, äitiys-, vanhempain- ja isyysrahoja ja erityishoitorahoja maksettiin yhteensä vajaat 5 miljoonaa markkaa. Vastaavien lisä- ja äitiyslispäivärahojen osuus edellä mainitusta summasta oli vajaat 0,25 miljoonaa markkaa.

Sairaanhoitokorvausten osuus kokonaiskorvauksista oli 6,1 miljoonaa markkaa, joka jakautui siten, että SVL-sairaanhoitokorvausten osuus oli 2 miljoonaa markkaa ja lisäetuuskorvausten osuus 4,1 miljoonaa markkaa.

Jäsenmäärä

Kassan jäsenmäärä oli 30.9.1993 3 112, joista eläkeläisjäseniä 676.

rastolle vuonna 1960. Vuonna 1962 hän siirtyi Kymin höyryvoimalaitokselle laitosapulaiseksi, jota tehtävää hän hoiti vuoteen 1965 asti. Tämän jälkeen hän on työskennellyt jakoaseman apulaisena 1965—73, jakoasemanhoitajana 1973—77 ja turpiini GT4:n varahoitajana 1977—79. Nykyisessä tehtävässään hän ollut vuodesta 1979 lähtien.

Seppo Hirvi on toiminut kuluvan vuoden alusta työpaikkaosastonsa luottamusmiehenä. Hän on myös Paperiliiton Kuusankosken ammatiosasto 19:n toimikunnassa.

MERKKIPÄIVIÄ

Työnjohtaja **Arvid Kauppinen** täyttää 50 vuotta 31.12. **Matkoilla**.

Laboratoriotekniikko **Tuula Koskimaa** tutkimuskeskuksesta täyttää 50 vuotta 31.1. Hän on syntynyt Kuusankoskella.

Yhtiön palvelukseen Tuula Koskimaan on tullut Kymin paperitehtaalte käytöntarkkailijaksi vuonna 1962. Suoritettuaan teknillisen koulun vuosina 1965—68 hän on toiminut vuodesta -68 lähtien laboratorioteknikkona tutkimuskeskuksen analyyttisissä laboratoriossa.

Vapaa-ajan harrastuksikseen hän mainitsee käsityöt ja tenniksen. Merkkipäivänään Tuula Koskimaa on **matkoilla**.

Turbiinin hoitaja **Seppo Hirvi** Kymin höyryvoimalaitokselta täyttää 50 vuotta 22.1. Hän on syntynyt Kuusankoskella.

Seppo Hirvi tuli asiapojaksi va-

KUOLLEITA

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Uuno (Verner) Järvinen, 84, rakennusosasto (kuollut 13.11.), **Martti Koponen**, 81, Kouvolan kirjapaino (31.10.), **Erkki Mäkelä**, 67, rakennusosasto (14.11.), **Oiva Paavola**, 85, Vo puuhiomo (12.11.), **Erkki Tohka**, 80, Kypap Y (20.11.), **Hilkka Tuomi**, 76, Vo paperi (28.10.).

HENKILÖUUTiset

Kymmene Oy

Hienopaperit-toimiala
Kymin Paperiteollisuus Oy:n toimitusjohtaja, tekn. lis. **Pehr-Eric Pätt**, 49, on nimitetty Kymmene-konsernin hienopaperit-toimialasta vastaavaksi varatoimitusjohtajaksi ja konsernijohtokunnan jäseneksi 1.1.1994 alkaen. Hän jatkaa myös Kymin Paperiteollisuus Oy:n toimitusjohtajana toistaiseksi.

Samasta ajankohdasta hienopaperit-toimialasta tällä hetkellä vastaava varatoimitusjohtaja, valtiotiet.maist. **Veijo Valve**, 64, jää eläkkeelle.

Voimatalous

Konsernin voimatalouden johtajan Ossi Koskipuron siirtyessä eläkkeelle ensi vuoden alussa on energiajohtajaksi nimitetty dipl.ins. **Pertti Simola**, 43. Hän toimii tällä hetkellä konsernin teknillisessä hallinnossa ja ottaa vastaan uuden tehtävän 1.1.1994.

Tietohallinto

Aimo Jelkänen, 48, on 1.1.1994 alkaen nimitetty erikoissuunnittelijaksi verkkopalvelut-ryhmässä vastuualueenaan MEMO-, CICS- ja RS/6000-järjestelmien tekninen tuki. Jelkäsen asemapaikka on Lappeenranta.

Dipl.ins. **Outi Rainio** on 19.11.1993 eronnut yhtiön palveluksesta.

Kymin Paperiteollisuus Oy

Markkinointi

Merkonomi **Antero Taimela**, 51, on 1.12.1993 alkaen nimitetty markkinoinnin hallintopäälliköksi. Hän raportoi markkinointijohtaja Peter Huttonille.

Antero Taimela toimi aikaisemmin Sales Controlin ja laskutuksen osastopäällikkönä.

Yo-merkonomi **Ulla-Riitta Ranta** on 3.1.1994 alkaen nimitetty Sales Promotion assistentiksi. Hän raportoi SP-päällikkö Riitta Nygårdille.

Pehr-Eric Pätt

Pertti Simola

Aimo Jelkänen

Antero Taimela

Ulla-Riitta Ranta

Linnea Renko

Dipl.kielenkääntäjä **Linnea Renko** on 3.1.1994 alkaen nimitetty markkinointijohtaja Peter Huttonin sihteeriksi.

Wisaforest Oy Ab

Wisaforest Oy Ab:n toimitusjohtajaksi Pietarsaareen on nimitetty tekn. lis. **Johan Karjaluo**, 44. Hän ottaa tehtävän vastaan 1.1.1994. Siihen saakka tehtävää hoitaa Nordland Paper AG:n toimitusjohtajaksi 1.1.1994 siirtyvä yhtiön nykyinen toimitusjohtaja Matti Lindahl.

Johan Karjaluo toimii tällä hetkellä Wisaforest Oy Ab:n sellu- ja paperiryhmän markkinointijohtajana.

KIITOKSET

Lämmin kiitos muistamisesta. **Esko Kiuru**

Lämmin kiitos työnjohdolle ja työkaverille muistamisesta jäädessäni vapaalle. **Tauno Lampinen**

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle. **Alpo Rostén**

Lämmin kiitos kaikille merkkipäivääni muistaneille. **Seija Lakimo**

Kiitokset kaikille muistamisesta jäädessäni vapaalle. **Seppo Kylliäinen**

Yleinen verenluovutus

Suomen Punaisen Ristin Kuusankosken naisjaosto järjestää yleisen verenluovutustilaisuuden maanantaina 27.12. klo 11—17 Kuusankosken kansantalon juhlasalissa. Tervetuloa!

UUTISKYMI

NUMERO 12/1993

Toimitus: Kymin Paperiteollisuus Oy, viestintäosasto, 45700 Kuusankoski, puh.vaihde (951) 4021, teleksi 52211 kymco fin, telekopio (951) 402 2186, memotunnus KYTIED.

Päätoimittaja: Reijo Virta, puh. (951) 402 2168.

Toimitussihteeri: Kimmo Rekimies, puh. (951) 402 2169.

Toimittaja: Irma Niemi, puh. (951) 402 2173.

Valokuvaaja: Tuomo Pitkänen, puh. (951) 3745 068.

Osoitteenmuutokset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167.

Kirjapaino: Kouvolan Painotalo Oy, Korjalankatu 25, 45130 Kouvola, puh.vaihde (951) 3711 501.

Paperi: Griffin Print (KymAdCote) 115 g/m², puuvapaa, konepäällystetty, mattakalanteroitu painopaperi. Paperille on myönnetty pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöoikeus, nro 404 012.

Lehden seuraava numero ilmestyy 28.1. Lehteen tarkoitetun aineiston on oltava perillä toimituksessa viimeistään 14.1. klo 16.00. ISSN 0358-416X.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS

Joulupukki (Juha Tenhunen) oli lasten pikkujoulujen odotetuin vieras. Syliin uskaltanutta Suvityttöä ei pelottanut yhtään (Kuva: Irma Niemi).

Voikkaan ala-asteen oppilaiden ohjelmanumero hauskoine pukuineen oli vanhemman väen mieleen Voikkaan seuratalolla (Kuva: Kimmo Rekimies).

HAUSKANPITOJA JA LEIKKIMIELTÄ

Pikkujoulujen aikaan

Markkinoinnin 'Anita Hirvonen ja Danny' alias Maija Sommarberg ja Kai Segerstahl (Kuva: Tuula Lehto).

Pikkujoulut kuuluvat suomalaiseen joulun odotukseen, ja tonttu-ukkojen joulukiireistä on laulettu varmasti useamassa kuin yhdessä pikkujoulujuhlassa. Erilaisia — suurempia ja pienempiä, virallisia ja vähemmän virallisia pikkujouluja tai siihen rinnastettavia tapahtumia on pidetty tehtaalaisten piirissä jo marraskuusta lähtien. Lapset esityksi-neen, leikkimielisiä ja hilpeitä ohjelmanumeroita kuuluvat asiaan, kuten näistä muutamista pikkujouluvalokuvista selviää.

PAPERIN markkinoinnin ja tuotannon toimistoväen yhteiset pikkujoulut pidettiin Voikkaan mestarikerholla 10.12.

Hilpeätunnelmaisen juhlan ohjelmaan kuuluivat glögit, joulubuffet, Rienapojat, markkinoinnin omat 'Armi & Danny ja Anita Hirvonen'. Juontajana oli Tuula Lehto ja musiikista vastasi Seppo Riihelän orkesteri. Juhljoita oli viiti-

senkymmentä.

Paperiliiton Kuusankosken osasto 19:n pikkujoulut olivat 11.12. Kansantalolla. Pikkujoulun järjestelyistä ja ohjelmasta vastasi Voikkaan Viesti. Juontajina toimivat Kari ja Tuija Iiskola.

Juhlassa esiintyivät Viestin tanssityttöryhmä ja poikien painiryhmä johtajanaan joulupukki (Kalevi Pakkala).

Noin 70 henkilön pikkujouluyleisön toivotti tervetulleeksi osasto 19:n puheenjohtaja Pentti Vainio.

Pääsihän se joulupukkin piirileikkiin, kun osasi tulla oikeaan paikkaan. Kymin kerhon lastenpikkujouluissa 12.12. reippaat lapset hoitelivat juhlaohjelmapuolen lähes omatoimisesti, tosin Kaija Pohjolan taitavassa ohjauksessa.

Ohjelmassa oli runsaasti vapaa- muotoisia tanssi- ja laulesityksiä, Haikolan Juhan kitaran soittoa, Matti Heinon pianoesitys, Voikkaan Viestin Malinat-tyttöryhmän 'Hassutteleleikki' sekä pienten tyt-

töjen ja poikien Saturyhmän tontuleikki.

Puuron, kahvin, onginnan ja arvonnan jälkeen joulupukki pääsi jakamaan kaikille lapsille pienet paketit. Lapsia ja heidän vanhempiensa oli paikalla noin sata.

Lapset toivat joulumieltä myös Voikkaan tehtaan eläkeläisten pikkujouluun 14.12. Voikkaan seuratalolla.

Voikkaan ala-asteen oppilaat esittivät jouluaiheisen ohjelmanumeron lauluineen ja riimeineen. Tehtaan oman nimikkoluokan oppilaat antoivat oman panoksensa juhlan musiikilliseen puoleen.

Pikkujouluun kuuluivat myös puheet, joista pitivät huolen Kari Kalliala, Martti Purmonen sekä seurakunnan edustajana pastori Juha Pesonen. Väkeä näissä Voikkaan tehtaan järjestyksessään neljänsissä pikkujouluissa oli paikalla noin 150 henkilöä. Kahvitarjoilusta vastasivat Pilkanmaan Martat.

Otto Laitinen ja Maija Rämä taitavat tanssin taidon — kananmuna näyttää pysyvän paikallaan, eikä suojana oleva sadetakkii likaannu. (Kuva: Ilmari Jokinen, Paperiliiton osasto 19).

Teollisuusoppilaitoksessa esitettiin lapsille näytelmä

KUUSANKOSKEN terveydenhuolto-oppilaitoksen lastenhoitajaopiskelijat tekivät osana loppuyöstään näytelmän 'Jonnan lääkärimatka', joka esitettiin 30.11. Kymin teollisuusoppilaitoksen juhlasalissa. Aamu- ja iltapäivän esityksiä oli seuraavaksi noin 50 lasta eri päiväkodeista sekä terveydenhuolto-oppilaitoksen opiskelijoita.

Lapsiperheissä tutusta tilanteesta, lääkärisäkäynnistä, pelkoineen ja epäluuloineen oli syntynyt toimiva lastennäytelmä, jota lapset seurasivat tarkkaavaisesti. Toivoa sopii, että moni pieni muistaa näytelmän opetuksen terveellisestä ruoasta.

Näytelmän toteutukseen osallistui koko lastenhoitajaluokka.

Näytelmän käsikirjoituksesta ja ohjauksesta vastasi kolmen tytön tiimi: Sanna Olander, Merja Granroth ja Päivi Kyytsönen. Esityksen toteutuksessa oli koko luokka mukana.

Nyt kaksi ja puolivuotisen opiskelunsa päättäneet lastenhoitajat halusivat tehdä loppuyöstään 'erilaisen'. Luova toiminta, lauluineen tansseineen on kuulunut muuttenkin heidän opiskeluaikaansa. Päättöstyön kirjallinen osuus valmistui aiemmin syksyllä.

Teollisuusoppilaitos on opiskelijoille tilana tuttu, sillä siellä heillä on ollut aiemmin käytössään ilmaisutaidon ja askartelun tilat.